กรมการค้าภายใน
Department of Internal Trade

รวมกฎหมาย
สินค้าหีบห่อ

ผู้เรียบเรียง
นายกิตติศักดิ์ งามสง่า | นางสาววิภาวี นามกร | นายพิชิตชัย เตรียมทะนะ
ฉบับปรับปรุง สิงหาคม 2569

สารบัญ

หน้า

๑. พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๑
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าหีบห่อ)

๒. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ๙
เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า
และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด

๓. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ๑๘
เรื่อง วิธีการและอัตราเปรียบเทียบมาตราชั่งตวงวัดของต่างประเทศกับมาตราชั่งตวงวัด
ตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ๒๕
เรื่อง ยกเลิกการกำหนดชนิดสินค้าหีบห่อที่ต้องบรรจุสินค้าตามปริมาณที่กำหนด

๕. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ๒๖
เรื่อง กำหนดสินค้าที่ต้องซื้อขายหรือจำหน่ายโดยใช้มาตราชั่งในระบบเมตริก พ.ศ. ๒๕๔๓

๖. ประกาศกรมการค้าภายใน ๒๙
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อ

๗. ข้อบังคับกรมการค้าภายใน ๓๓
ว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark พ.ศ. ๒๕๖๘

๘. พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ๔๗

๙. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ๖๖
เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีอำนาจปรับพินัยตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด
พ.ศ.๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑๐. ประมวลกฎหมายอาญา (เจ้าพนักงาน, ความผิดเกี่ยวกับการค้า) ๖๗

๑๑. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๖๘
(พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ, จับ ขัง จำคุก, ค้น)

พระราชบัญญัติ

มาตราชั่งตวงวัด[๑]

พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าหีบห่อ)

พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นไปได้ยกเลิกกฎหมายชั่งตวงวัดเดิม คือ

(๑) พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พระพุทธศักราช ๒๔๖๖

(๒) พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

(๓) พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๔๖๖ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

(๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗๑ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๕) พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหีบห่อทั้งโดยตรงและโดยอ้อมที่บัญญัติไว้ในมาตราต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มาตราชั่งตวงวัด” หมายความว่า หน่วยที่กำหนดให้รู้ขนาดหรืออัตราเทียบส่วนใด ๆ ของปริมาณต่าง ๆ

.....

“สินค้าหีบห่อ” หมายความว่า สินค้าที่ได้บรรจุหรือมีสิ่งหุ้มห่อซึ่งเจตนาจะซื้อ ขายหรือจำหน่ายกันตามปริมาณที่บรรจุหรือหุ้มห่อไว้นั้น ไม่ว่าจะซื้อ ขายหรือจำหน่ายสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อด้วยหรือไม่ก็ตาม

“ผู้บรรจุ” หมายความว่า ผู้ผลิตสินค้าหีบห่อ และให้หมายความรวมถึงผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือผู้แบ่งบรรจุซึ่งสินค้าหีบห่อ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงผู้แบ่งขายหรือจำหน่ายสินค้าจากสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อโดยมีเจตนามิให้เป็นสินค้าหีบห่ออีกต่อไป

“สำนักงานกลาง” หมายความว่า สำนักงานกลางชั่งตวงวัด

“สำนักงานสาขา” หมายความว่า สำนักงานสาขาของสำนักงานกลาง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

[๑] ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒

“นายตรวจชั่งตวงวัด”[๒] หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการค้าภายใน[๓]

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕[๔] ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายตรวจชั่งตวงวัด ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ยกเว้นค่าธรรมเนียม กำหนดกิจการอื่นและออกประกาศตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานกลางชั่งตวงวัด และสำนักงานสาขาชั่งตวงวัด

ตามบทนิยามในมาตรา ๔ สำนักงานกลาง หมายถึง สำนักงานกลางชั่งตวงวัด ซึ่งสังกัดกรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์ มีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน

สำนักงานสาขา หมายถึง สำนักงานสาขาของสำนักงานกลางซึ่งรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งขึ้นในท้องที่ที่เห็นสมควรให้มีเขตอำนาจภายในท้องที่ที่ตั้งสำนักงานสาขานั้น หรืออาจกำหนดให้มีเขตอำนาจตลอดถึงท้องที่อื่นด้วยก็ได้

สำนักงานกลางและสำนักงานสาขามีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ดังนี้

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานกลางชั่งตวงวัดขึ้นในกรมการค้าภายใน[๕] กระทรวงพาณิชย์ โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายใน[๖] เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานและมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เก็บรักษาแบบมาตราชั่งตวงวัด

(๒) ออกหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจและใบอนุญาต

(๓) ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งตวงวัด

(๔) จดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

---

[๒] มาตรา ๔ นิยามคำว่า “นายตรวจชั่งตวงวัด” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙

[๓] มาตรา ๔ แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๕

[๔] มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๗

[๕] มาตรา ๖ แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๕

[๖] มาตรา ๖ แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๕

มาตรา ๗ รัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งสำนักงานสาขาขึ้นในท้องที่ที่เห็นสมควรและจะให้มีเขตอำนาจตลอดถึงท้องที่อื่นด้วยก็ได้

รัฐมนตรีจะกำหนดให้สำนักงานสาขามีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๖ ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

การจัดตั้งสำนักงานสาขาตามวรรคหนึ่งและการกำหนดอำนาจหน้าที่ตามวรรคสอง ให้ทำเป็นประกาศโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กำหนดมาตราชั่งตวงวัดที่ให้ใช้ตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

มาตรา ๙ การชั่ง การตวงและการวัดทั้งปวง ให้ใช้มาตราชั่งตวงวัดในระบบเมตริกหรือในระบบประเพณีที่เทียบเข้าหาระบบเมตริกตามที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐[๗] ในการซื้อขายหรือจำหน่ายสินค้าใด ๆ ในท้องที่ใด ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรให้ใช้มาตราชั่งตวงวัดเฉพาะในระบบเมตริกตามมาตรา ๙ หรือให้กระทำโดยการชั่ง การตวง หรือการวัดอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนด

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑[๘] ในกรณีที่ต้องใช้มาตราชั่งตวงวัดในระบบอื่นนอกจากที่กำหนดในมาตรา ๙ หรือในกรณีที่ต้องใช้เครื่องชั่งตวงวัดอย่างอื่นนอกจากที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๖ สำหรับในทางวิชาชีพหรือในทางวิทยาศาสตร์ ให้ใช้มาตราชั่งตวงวัดในระบบนั้นหรือให้ใช้เครื่องชั่งตวงวัดนั้นได้เมื่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายอนุญาต

หมวด ๕

อำนาจหน้าที่ของนายตรวจชั่งตวงวัด

ตามนิยามในมาตรา ๔ นายตรวจชั่งตวงวัด หมายถึง ข้าราชการพลเรือนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ในการปฏิบัติหน้าที่นั้นนายตรวจชั่งตวงวัดมีอำนาจหน้าที่ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๒, ๕๔, ๕๕, ๕๖ และมาตรา ๕๘ – ๖๑ ดังนี้

มาตรา ๕๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้นายตรวจชั่งตวงวัดมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่ขาย หรือสถานที่เก็บเครื่องชั่งตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อชนิดที่รัฐมนตรีกำหนดให้ผู้บรรจุต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ ในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อนั้น

(๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัดที่ใช้ในกิจการดังระบุไว้ ในมาตรา ๒๕

[๗] มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๗

[๘] มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๗

(๓) ค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือที่เป็นความผิดตามมาตรา ๒๗๐ หรือมาตรา ๒๗๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา[๙] ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการงาน และกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ จะมีการยักย้าย ซุกซ่อน หรือทำลายเครื่องชั่งตวงวัด หรือสินค้าหีบห่อที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และการค้นในเวลาดังกล่าวข้างต้นยังไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปก็ได้

(๔) ยึดหรืออายัดเครื่องชั่งตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่บัญญัติไว้ใน (๓)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) นายตรวจชั่งตวงวัดจะนำข้าราชการหรือลูกจ้างในสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

.....

มาตรา ๕๔ สินค้าหีบห่อที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๕๒ (๔) นายตรวจชั่งตวงวัดมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแก้ไขหีบห่อนั้นให้ถูกต้อง หรือจะสั่งให้ทำลายหีบห่อของสินค้านั้นแล้วคืนสินค้าให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองก็ได้

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายตรวจชั่งตวงวัดตามวรรคหนึ่ง นายตรวจชั่งตวงวัดมีอำนาจทำลายหีบห่อของสินค้านั้น แล้วคืนสินค้าให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการคืนสินค้านั้น แต่ในกรณีทำลายหีบห่อแล้ว ถ้าสินค้านั้นโดยสภาพไม่อาจคืนได้จะแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองถ่ายสินค้าจากหีบห่อนั้นแล้วนำสินค้าคืนไปภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่แจ้ง หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตาม ให้สินค้านั้นตกเป็นของกรมการค้าภายใน[๑๐]และให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๕ เครื่องชั่งตวงวัดหรือสินค้าหีบห่อที่ยึดไว้ตามมาตรา ๕๒ (๔) ถ้าขณะยึดไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครองและไม่มีผู้ใดมาแสดงตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึด ให้ตกเป็นของกรมการค้าภายใน[๑๑] และให้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๖ สินค้าหีบห่อที่ยึดไว้ตามมาตรา ๕๒ (๔) ถ้าเป็นของเสียง่ายหรือถ้าเก็บรักษาไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินสมควร อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะจัดการขายหรือจำหน่ายสินค้าหีบห่อนั้นก่อนถึงกำหนดตามมาตรา ๕๕ ก็ได้ ได้เงินเป็นจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนสินค้าหีบห่อนั้น

การขายหรือจำหน่ายสินค้าหีบห่อตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

.....

[๙] ดู “ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๑” หน้า ๔๗

[๑๐] มาตรา ๕๔ วรรคสอง แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๕

[๑๑] มาตรา ๕๕ แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๕

มาตรา ๕๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายตรวจชั่งตวงวัดตามมาตรา ๕๒ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นายตรวจชั่งตวงวัดต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวนายตรวจชั่งตวงวัด ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๐ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายตรวจชั่งตวงวัดเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา[๑๒]

มาตรา ๖๑ เพื่อประโยชน์ในการจับกุมและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายตรวจชั่งตวงวัดเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา[๑๓]

หมวด ๖

สินค้าหีบห่อ

ตามนิยามในมาตรา ๔ “สินค้าหีบห่อ” หมายถึง สินค้าที่ได้บรรจุหรือมีสิ่งหุ้มห่อซึ่งเจตนาจะซื้อ ขายหรือจำหน่ายกันตามปริมาณที่บรรจุหรือหุ้มห่อไว้นั้น ไม่ว่าจะซื้อ ขายหรือจำหน่ายสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อด้วยหรือไม่ก็ตาม

“ผู้บรรจุ” หมายถึง ผู้ผลิตสินค้าหีบห่อ และให้หมายความรวมถึงผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือผู้แบ่งบรรจุซึ่งสินค้าหีบห่อ แต่ไม่รวมถึงผู้แบ่งขายหรือจำหน่ายสินค้าจากสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อ โดยมีเจตนาจะไม่ให้เป็นสินค้าหีบห่ออีกต่อไป

พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด บัญญัติข้อกำหนดที่เกี่ยวกับสินค้าหีบห่อไว้ในมาตรา ๖๒ – ๖๔ ดังนี้

มาตรา ๖๒ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อที่ผู้บรรจุต้อง

(๑) แสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อ[๑๔]

(๒) แสดงปริมาณของสินค้าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด[๑๕] หรือ

(๓) บรรจุสินค้าตามปริมาณที่กำหนด

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้มีผลใช้บังคับนับแต่วันที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

---

[๑๒] ดู “ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หน้า ๖๘

[๑๓] ดู “ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หน้า ๖๙

[๑๔] ดู “ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด” หน้า ๙ และ “ประกาศกรมการค้าภายใน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อ” หน้า ๒๙

[๑๕] ดู “ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด” หน้า ๙ และ “ประกาศกรมการค้าภายใน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อ” หน้า ๒๙

มาตรา ๖๓ การแสดงปริมาณของสินค้าตามมาตรา ๖๒ หรือที่ผู้บรรจุแสดงไว้ที่หีบห่อต้องแสดงให้ถูกต้องตรงกับปริมาณของสินค้าในหีบห่อ

การแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อโดยคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้ถือว่าเป็นการแสดงปริมาณที่ถูกต้อง

การตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงปริมาณของสินค้าตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด[๑๖]

มาตรา ๖๔ บรรดาสินค้าหีบห่อที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรที่แสดงปริมาณของสินค้าตามมาตราชั่งตวงวัดของต่างประเทศ ผู้นำเข้าต้องแสดงปริมาณของสินค้าตามมาตราชั่งตวงวัดตามพระราชบัญญัตินี้ และตามวิธีการและอัตราเปรียบเทียบมาตราชั่งตวงวัดของต่างประเทศกับมาตราชั่งตวงวัดตามพระราชบัญญัตินี้ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด[๑๗]

การแสดงปริมาณของสินค้าตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำก่อนรับมอบสินค้าไปจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เว้นแต่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้กระทำภายหลังตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

กำหนดบทลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย และให้เจ้าพนักงานดังต่อไปนี้ มีอำนาจเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือที่มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ คือ

(๑) อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดในกรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดในจังหวัดอื่น ดังมีรายละเอียดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๖, ๖๗ และมาตรา ๘๒ - ๙๑

มาตรา ๖๖ ผู้ใดใช้มาตราชั่งตวงวัดอื่นนอกจากที่กำหนดในมาตรา ๙ ในการซื้อ ขายหรือจำหน่ายสินค้าต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

---

[๑๖] มาตรา ๖๓ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

[๑๗] ดู “ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง วิธีการและอัตราเปรียบเทียบมาตราชั่งตวงวัดของต่างประเทศกับมาตราชั่งตวงวัดตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐” หน้า ๑๘

มาตรา ๖๗[๑๘] ผู้ใดใช้มาตราชั่งตวงวัด หรือทำการชั่งตวงวัดในการซื้อขายหรือจำหน่ายสินค้าโดยไม่ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๐ หรือใช้มาตราชั่งตวงวัดในระบบอื่นหรือใช้เครื่องชั่งตวงวัดอย่างอื่นสำหรับในทางวิชาชีพหรือในทางวิทยาศาสตร์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

.....

มาตรา ๘๒[๑๙] ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่นายตรวจชั่งตวงวัด ซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ตามมาตรา ๕๘ หรือไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๕/๒ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๘๓ ผู้บรรจุผู้ใดฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีที่กำหนดตามมาตรา ๖๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๔ ผู้บรรจุผู้ใดบรรจุสินค้าหีบห่อโดยรู้ว่าปริมาณของสินค้าที่บรรจุในหีบห่อไม่ถูกต้องตามที่แสดงไว้ซึ่งน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ ผู้ใดขายหรือจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อขายหรือจำหน่ายซึ่งสินค้าหีบห่อที่แสดงปริมาณไว้ โดยรู้ว่าปริมาณของสินค้าที่บรรจุในหีบห่อไม่ถูกต้องตามที่แสดงไว้ซึ่งน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๖ ผู้ใดขายหรือมีไว้เพื่อขายซึ่งสินค้าหีบห่อที่ไม่มีการแสดงปริมาณของสินค้าตามมาตรา ๖๒ (๑) หรือมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๘๗ ผู้นำเข้าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวิธีการแสดงปริมาณของสินค้าและอัตราเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือเงื่อนไขที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายกำหนดตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๘๘[๒๐] ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นหรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๘๙ ถ้าเจ้าพนักงานต่อไปนี้เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้องสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือที่มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้มีอำนาจเปรียบเทียบดังนี้

---

[๑๘] มาตรา ๖๗ แก้ไขเพิ่มโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

[๑๙] มาตรา ๘๒ แก้ไขเพิ่มโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

[๒๐] มาตรา ๘๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐

(๑) อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดในกรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดในจังหวัดอื่น

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ดำเนินคดีต่อไป

มาตรา ๙๐ ในกรณีที่นายตรวจชั่งตวงวัดเป็นผู้จับกุมผู้ต้องหาในความผิดที่เปรียบเทียบได้ตามพระราชบัญญัตินี้ และผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบ ถ้าผู้ต้องหาหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องร้องขออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายหรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย แล้วแต่กรณีจะปล่อยผู้ต้องหาชั่วคราวในระหว่างรอการเปรียบเทียบหรือรอการชำระเงินค่าปรับโดยมีประกันหรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๑ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดที่เปรียบเทียบได้ตามพระราชบัญญัตินี้ และผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย หรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย แล้วแต่กรณีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ และให้นำมาตรา ๙๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๒ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งที่ออกตามบทกฎหมายที่ให้ยกเลิกตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คงใช้ได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด[๒๑]

.....

ตามที่กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อกำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อที่ผู้บรรจุต้องแสดงปริมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการแสดงปริมาณของสินค้าดังกล่าว ไปแล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงพาณิชย์เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบกับมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ปริมาณสุทธิ” หมายความว่า ปริมาณของสินค้า ซึ่งไม่รวมสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อหรือสิ่งผูกมัด

“ปริมาณเนื้อ” หมายความว่า ปริมาณของเนื้อสินค้า ซึ่งไม่รวมสิ่งที่ใช้บรรจุและส่วนประกอบที่เป็นของเหลวไม่ได้ใช้เพื่อการบริโภค

“หีบห่อรวม” หมายความว่า หีบห่อที่บรรจุสินค้าหีบห่อชนิดเดียวกันและมีปริมาณเท่ากัน ตั้งแต่ ๒ หีบห่อขึ้นไป

“อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด” หมายความว่า ค่าความคลาดเคลื่อนของปริมาณสินค้าในหีบห่อที่อนุญาตให้ได้

[๒๑] ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่มที่ ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๘๒ ง ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑

ข้อ ๔ ชนิดของสินค้าหีบห่อเพื่อการขายหรือจำหน่ายในราชอาณาจักรที่ผู้บรรจุต้องแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อ ให้เป็นไปตามบัญชี ๑ ท้ายประกาศนี้

การแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่สินค้าหีบห่อ ดังต่อไปนี้

(๑) สินค้าหีบห่อที่มีปริมาณสุทธิน้อยกว่า ๕ กรัม หรือน้อยกว่า ๕ มิลลิลิตร

(๒) สินค้าหีบห่อที่มีปริมาณสุทธิมากกว่า ๕๐ กิโลกรัม หรือมากกว่า ๕๐ ลิตร

(๓) สินค้าหีบห่อที่มีปริมาณสุทธิมากกว่า ๑๕๐ เมตร

(๔) สินค้าหีบห่อที่มีปริมาณสุทธิมากกว่า ๒๐๐ หน่วย

ข้อ ๕ การแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อตามข้อ ๔ ผู้บรรจุต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ให้แสดงปริมาณสุทธิของสินค้าเป็นหน่วยของน้ำหนัก หน่วยของปริมาตร หน่วยของความจุ หรือหน่วยของความยาว ในระบบเมตริก หรือแสดงเป็นจำนวนนับ

(๒) การแสดงปริมาณสุทธิของสินค้า ให้มีข้อความประกอบด้วย “ปริมาณสุทธิ ตัวเลขแสดงปริมาณของสินค้า หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณของสินค้า” โดย

(ก) คำว่า “ปริมาณสุทธิ” อาจใช้ข้อความอื่นที่มีความหมายเช่นเดียวกันก็ได้ โดยใช้ตัวอักษรไทย แต่ห้ามใช้อักษรย่อ

(ข) ตัวเลขแสดงปริมาณของสินค้า ให้ใช้ตัวเลขไทยหรือตัวเลขอารบิคก็ได้ และต้องไม่ชิดกับคำว่าปริมาณสุทธิ

(ค) หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณของสินค้า ให้เป็นไปตามบัญชี ๒ ท้ายประกาศนี้ และต้องไม่ชิดกับตัวเลขแสดงปริมาณของสินค้า

(๓) กรณีที่สินค้าหีบห่อประกอบด้วยเนื้อสินค้าและส่วนประกอบที่เป็นของเหลว ซึ่งส่วนประกอบที่เป็นของเหลวไม่ได้ใช้เพื่อการบริโภค ต้องแสดงทั้งปริมาณสุทธิและปริมาณเนื้อด้วย

การแสดงปริมาณเนื้อตามวรรคหนึ่ง ให้มีข้อความประกอบด้วย “ปริมาณเนื้อ ตัวเลขแสดงปริมาณของเนื้อสินค้า หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณของเนื้อสินค้า” ซึ่งคำว่า “ปริมาณเนื้อ” อาจใช้ข้อความอื่นที่มีความหมายเช่นเดียวกันก็ได้ โดยใช้ตัวอักษรไทย แต่ห้ามใช้อักษรย่อ

(๔) การแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อรวม ซึ่งเป็นหีบห่อที่บรรจุสินค้าหีบห่อชนิดเดียวกันและมีปริมาณเท่ากัน ตั้งแต่ ๒ หีบห่อขึ้นไป ให้แสดงปริมาณของสินค้า ดังต่อไปนี้

(ก) ปริมาณของสินค้าหีบห่อแต่ละหีบห่อ

(ข) จำนวนหีบห่อ พร้อมนามหรือลักษณะนาม

(ค) กรณีหีบห่อรวมที่สามารถมองเห็นปริมาณของสินค้าหีบห่อแต่ละหีบห่อและนับจำนวนหีบห่อได้ง่าย จะไม่แสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อแต่ละหีบห่อและจำนวนหีบห่อที่หีบห่อรวมก็ได้

(๕) การแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อที่ภายในมีสินค้าแบ่งบรรจุ เพื่อสะดวกในการแบ่งบริโภคหรืออุปโภค ให้แสดงปริมาณรวมของสินค้าที่บรรจุอยู่ในหีบห่อ

(๖) การแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าหีบห่อเล็กซึ่งมีปริมาณน้อยกว่า ๕ กรัม หรือน้อยกว่า ๕ มิลลิลิตร เป็นสินค้าชนิดเดียวกันและมีปริมาณเท่ากันตั้งแต่ ๒ หีบห่อขึ้นไปบรรจุรวมกันแล้วมีปริมาณสุทธิตั้งแต่ ๕ กรัมหรือ ๕ มิลลิลิตรขึ้นไป ให้แสดงปริมาณสินค้าหีบห่อดังต่อไปนี้

(ก) ปริมาณสุทธิรวมของสินค้าหีบห่อ หรือปริมาณสุทธิของสินค้าในแต่ละหีบห่อเล็ก

(ข) จำนวนหีบห่อเล็ก พร้อมนามหรือลักษณะนาม

(๗) การแสดงปริมาณของสินค้า ให้แสดงในลักษณะที่เห็นได้ง่ายและอ่านได้ชัดเจน ในกรณีที่มีการแสดงปริมาณของสินค้าไว้หลายแห่ง ต้องแสดงให้ตรงกันทุกแห่ง

(๘) การแสดงปริมาณของสินค้าเป็นหน่วยของน้ำหนักและหน่วยของปริมาตร ให้มีขนาดความสูงของตัวอักษรและตัวเลขตามตาราง ดังต่อไปนี้

ปริมาณที่แสดง (กรัมหรือมิลลิลิตร)	ขนาดความสูงของตัวอักษรและตัวเลข ต้องไม่น้อยกว่า (มิลลิเมตร)
ไม่เกิน ๕๐	๒
เกิน ๕๐ แต่ไม่เกิน ๒๐๐	๓
เกิน ๒๐๐ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐	๔
เกิน ๑,๐๐๐ ขึ้นไป	๖

(๙) การแสดงปริมาณของสินค้าเป็นหน่วยของความยาวและจำนวนนับ ให้มีขนาดความสูงของตัวอักษรและตัวเลข ไม่น้อยกว่า ๒ มิลลิเมตร

(๑๐) การแสดงปริมาณของสินค้าเป็นจำนวนนับ หากบรรจุในหีบห่อใสสามารถมองเห็นและนับจำนวนสินค้าได้ง่าย จะไม่แสดงปริมาณของสินค้าก็ได้

ข้อ ๖ ผู้บรรจุต้องบรรจุสินค้าให้ถูกต้องตรงกับปริมาณที่แสดง หรือกรณีที่ปริมาณของสินค้าในหีบห่อไม่ตรงกับปริมาณที่แสดง ความคลาดเคลื่อนต้องไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดมี ๒ ขั้น ดังนี้

(ก) อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑

(ข) อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๒ เป็นสองเท่าของอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑

(๒) สำหรับสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าชนิดเดียวกันและแสดงปริมาณสุทธิไว้เท่ากันเป็นหน่วยของน้ำหนัก หน่วยของปริมาตร และหน่วยของความจุ อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑ ให้มีฝ่ายน้อยได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ตามตารางดังต่อไปนี้

ปริมาณที่แสดง (กรัมหรือมิลลิลิตร)	อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑	
	ร้อยละของปริมาณที่แสดง	กรัมหรือมิลลิลิตร
๕ แต่ไม่เกิน ๕๐	๙	-
เกิน ๕๐ แต่ไม่เกิน ๑๐๐	-	๔.๕
เกิน ๑๐๐ แต่ไม่เกิน ๒๐๐	๔.๕	-
เกิน ๒๐๐ แต่ไม่เกิน ๓๐๐	-	๙
เกิน ๓๐๐ แต่ไม่เกิน ๕๐๐	๓	-
เกิน ๕๐๐ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐	-	๑๕
เกิน ๑,๐๐๐ แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐	๑.๕	-
เกิน ๑๐,๐๐๐ แต่ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐	-	๑๕๐
เกิน ๑๕,๐๐๐ แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐	๑	-

(๓) สำหรับสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าชนิดเดียวกันและแสดงปริมาณสุทธิไว้เท่ากัน เป็นหน่วยของความยาว อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑ ให้มีฝ่ายน้อยได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ตามตารางดังต่อไปนี้

ปริมาณที่แสดง (เมตร)	อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑ เป็นร้อยละของปริมาณที่แสดง
ไม่เกิน ๕	-
เกิน ๕ ขึ้นไป	๒

(๔) สำหรับสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าชนิดเดียวกันและแสดงปริมาณสุทธิไว้เท่ากันเป็นจำนวนนับ อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑ ให้มีฝ่ายน้อยได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ตามตารางดังต่อไปนี้

ปริมาณที่แสดง (หน่วย)	อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑ เป็นร้อยละของปริมาณที่แสดง
ไม่เกิน ๕๐	-
เกิน ๕๐ ขึ้นไป	๑

ถ้าการคำนวณอัตราเผื่อเหลือขาดฝ่ายน้อยมีค่าเป็นจำนวนที่มีจุดทศนิยม ให้ปัดค่าเป็นเลขจำนวนเต็มในตัวเลขถัดไป

(๕) สำหรับสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าชนิดเดียวกันและแสดงปริมาณสุทธิไว้ไม่เท่ากัน เป็นหน่วยของน้ำหนัก อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑ ให้มีฝ่ายน้อยได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ตามตารางดังต่อไปนี้

ปริมาณที่แสดง (กรัม)	อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑ (กรัม)
ไม่เกิน ๕๐๐	๒.๐
เกิน ๕๐๐ แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐	๕.๐
เกิน ๒,๐๐๐ แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐	๑๐.๐

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์
(นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

บัญชี ๑
แนบท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด

.....

๑. เนื้อสัตว์ และส่วนอื่นของสัตว์ที่บริโภคได้ จาก โค กระบือ สุกร แกะ แพะ และสัตว์ปีก
๒. สัตว์น้ำ เนื้อสัตว์น้ำ และส่วนอื่นของสัตว์น้ำที่บริโภคได้ ของสัตว์จำพวก ปลา กุ้ง กั้ง ปู ปลาหมึก หอย แมงกะพรุน ปลิงทะเล
๓. นมสด นมข้น นมผง นมเม็ด หางนม ผลิตภัณฑ์นมและนมปรุงแต่ง
๔. ครีม ครีมผง รวมถึงครีมเทียม โยเกิร์ต นมเปรี้ยว เนย เนยแข็ง รวมถึงเนยเทียม
๕. อาหารปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย สิ่งสกัดและน้ำคั้น ลูกชิ้น ไส้กรอกและผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน ที่ได้จากเนื้อสัตว์ สัตว์ปีก สัตว์น้ำ และส่วนอื่นของสัตว์ที่บริโภคได้
๖. พืช ผัก รากและหัวของพืช ที่บริโภคได้ รวมถึง เห็ดชนิดต่าง ๆ หน่อไม้ ข้าวโพดอ่อน
๗. พริกแห้ง พริกไทยแห้ง รวมทั้งชนิดที่บดหรือป่น
๘. ผลไม้และลูกนัต ที่บริโภคได้ เปลือกผลไม้ประเภทส้มหรือเปลือกแตง
๙. เมล็ดพืชและเมล็ดผลไม้ ที่บริโภคได้ รวมถึง เมล็ดงา เมล็ดแตงโม เมล็ดแมงลัก ถั่วเหลือง ถั่วลิสง เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ เมล็ดดอกทานตะวัน
๑๐. สาหร่ายทะเล
๑๑. ข้าวกล้อง ข้าวสาร ปลายข้าว และธัญพืชอื่น ๆ
๑๒. แป้งประกอบอาหารที่ทำจากธัญพืช เมล็ดธัญพืชที่ทำให้แบน ทำเป็นเกล็ด ทำเป็นเม็ด ฝานหรือบด รวมทั้ง แป้ง ผง เกล็ด เม็ด ที่ทำจากมันฝรั่ง มันเทศ เผือก พืชตระกูลถั่ว สาคู หรือมันสำปะหลัง
๑๓. พืชผัก ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นของพืชที่บริโภคได้ ที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียโดยการดอง แช่อิ่ม เชื่อม หรือฉาบ
๑๔. อาหารปรุงแต่งที่ทำจากธัญพืช มันฝรั่ง พืชตระกูลถั่ว เมล็ดพืช เมล็ดผลไม้ หรือแป้งประกอบอาหาร ที่ทำให้พองฟู คั่ว อบ หรือปิ้ง รวมถึง คอร์นเฟล็ก ขนมปัง คุกกี้ บิสกิต เวเฟอร์ ขนมอบกรอบ และสแน็คต่าง ๆ
๑๕. บะหมี่ เส้นหมี่ ก๋วยเตี๋ยว ก๋วยจั๊บ วุ้นเส้น สปาเก็ตตี้ มักโรนี และอาหารปรุงแต่งดังกล่าว รวมทั้งข้าวต้ม และโจ๊ก ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป
๑๖. อาหารปรุงแต่งสำหรับใช้เลี้ยงทารก
๑๗. ผงโกโก้ อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ ที่มีโกโก้ ช็อกโกแลต และขนมที่ทำจากช็อกโกแลต ทั้งที่เป็นของเหลว เป็นผง เป็นเม็ด เป็นแผ่น หรือเป็นแท่ง
๑๘. เมล็ดกาแฟคั่ว ใบชา กาแฟ และชาสำเร็จรูป รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากพืชสำหรับชงดื่ม
๑๙. แยม เยลลี่ วุ้น ผลไม้กวน หรือลูกนัตกวน

๒๐. น้ำตาลทรายแดง น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลก้อน น้ำตาลละเอียด น้ำตาลมะพร้าว น้ำตาลโตนด กลูโคลส ทั้งที่เป็นผงและของเหลว สารให้ความหวานแทนน้ำตาล น้ำผึ้ง น้ำผึ้งเทียม น้ำเชื่อม น้ำตาลที่ปรุงกลิ่นรสหรือแต่งสี รวมถึงลูกอม คาราเมล และหมากฝรั่ง

๒๑. น้ำมันสัตว์ และน้ำมันพืช ที่บริโภคได้

๒๒. น้ำปลา น้ำส้มสายชู น้ำซีอิ๊ว ซอสถั่วเหลือง ซอสพริก ซอสมะเขือเทศ ซอสหอยนางรม น้ำมันหอย เต้าเจี้ยว น้ำสลัด และน้ำจิ้มต่าง ๆ

๒๓. เครื่องแกงสำเร็จรูป กะปิ น้ำกะทิ กะทิผง และเครื่องปรุงแต่งรสอาหาร น้ำพริก

๒๔. เกลือสำหรับบริโภค

๒๕. ผงชูรส

๒๖. น้ำดื่ม น้ำแร่ น้ำหวาน น้ำผลไม้ น้ำพืชผัก น้ำนมถั่วเหลือง น้ำเกลือแร่ เครื่องดื่มบำรุงกำลัง น้ำอัดลม รวมทั้งเครื่องดื่มอื่น ๆ ทั้งที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์

๒๗. อาหารสัตว์

๒๘. ปูนขาว ปูนยาแนว

๒๙. ปูนซีเมนต์

๓๐. น้ำมันก๊าด

๓๑. น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันเบรค น้ำมันเพาเวอร์ และจาระบี

๓๒. ก๊าซปิโตรเลียมเหลว เฉพาะบรรจุถังใช้สำหรับหุงต้ม

๓๓. ปุ๋ยเคมี

๓๔. สีน้ำ สีน้ำมัน และวาร์นิช สำหรับใช้ตกแต่งอาคาร สิ่งก่อสร้าง หรือวัสดุอื่น ๆ

๓๕. ทินเนอร์ น้ำมันสน

๓๖. หมึก สำหรับเขียนหรือพิมพ์

๓๗. แป้งผงโรยตัว แป้งผงทาหน้า

๓๘. ครีม และโลชั่น สำหรับหน้าและผิว

๓๙. แชมพู ครีมนวดผม ผลิตภัณฑ์บำรุงรักษาเส้นผม ปลูกผม หรือย้อมผม

๔๐. น้ำมัน หรือครีมใส่ผม เจลแต่งทรงผม

๔๑. ยาสีฟัน น้ำยาบ้วนปาก

๔๒. สบู่ ทั้งที่เป็นของแข็ง ครีม และของเหลว รวมถึงผลิตภัณฑ์สำหรับใช้อาบน้ำ หรือชำระล้างร่างกาย

๔๓. ครีม โฟม หรือเจล สำหรับล้างหน้า

๔๔. ผงซักฟอก น้ำยาซักฟอก และผลิตภัณฑ์ซักผ้าอื่นๆ รวมถึงผลิตภัณฑ์ฟอกผ้าขาว คราม ผลิตภัณฑ์ขจัดคราบสกปรก น้ำยาปรับผ้านุ่ม

๔๕. น้ำยารีดผ้า น้ำยาอัดกลีบ

๔๖. ผลิตภัณฑ์สำหรับล้างพืชผักและผลไม้

๔๗. ผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ชำระล้างหรือทำความสะอาดเครื่องใช้ในครัว พื้นบ้าน เครื่องสุขภัณฑ์

๔๘. น้ำยาทำความสะอาดกระจก

๔๙. น้ำยาขัดเงาหรือครีมขัดเงา สำหรับรองเท้า เครื่องหนัง และโลหะ

๕๐. ไม้ขีดไฟ
๕๑. ธูป
๕๒. เทียนไข
๕๓. กระดาษชำระ กระดาษเช็ดหน้า กระดาษเช็ดมือ กระดาษเช็ดปาก กระดาษทำความสะอาด
๕๔. กระดาษ สำหรับเขียนหรือพิมพ์
๕๕. เส้นด้าย
๕๖. ไหมพรม
๕๗. ผ้าอนามัย แผ่นอนามัย ผ้าอ้อมสำเร็จรูป
๕๘. สำลี และก้านสำลี
๕๙. ตะปูทุกชนิด

.....

บัญชี ๒
แนบท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด

.....

๑. หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณของสินค้าที่แสดงเป็นหน่วยของน้ำหนัก หน่วยของปริมาตร หน่วยของความจุ หรือหน่วยของความยาว ให้ใช้เป็นตัวอักษรภาษาไทยหรือตัวอักษรภาษาอังกฤษ โดยเป็นคำเต็มหรือคำย่อก็ได้ตามตาราง ดังต่อไปนี้

หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณของสินค้า			
ตัวอักษรภาษาไทย		ตัวอักษรภาษาอังกฤษ	
คำเต็ม	คำย่อ	คำเต็ม	คำย่อ
กรัม	ก.	gram	g
กิโลกรัม	กก.	kilogram	kg
มิลลิลิตร	มล.	milliliter, millilitre	mL หรือ ml
เซนติลิตร	ซล.	centiliter, centilitre	cL หรือ cl
ลิตร	ล.	Liter, litre	L หรือ l
มิลลิเมตร	มม.	millimeter, millimetre	mm
เซนติเมตร	ซม.	centimeter, centimetre	cm
เมตร	ม.	meter, metre	m
ลูกบาศก์เซนติเมตร	ซม^{๓}	cubic centimeter, cubic centimetre	cm^{๓}

๒. หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณของสินค้าที่เป็นจำนวนนับ ให้ใช้คำที่ระบุจำนวนสินค้าให้ชัดเจน เช่น หน่วย ชิ้น ห่อ ใบ คู่ หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน เป็นตัวอักษรภาษาไทยหรือตัวอักษรภาษาอังกฤษก็ได้

๓. ห้ามใช้คำว่า ประมาณ มาตรฐาน เมื่อบรรจุ หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ต่อท้ายการแสดงปริมาณสุทธิของสินค้าหีบห่อ

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง วิธีการและอัตราเปรียบเทียบมาตราชั่งตวงวัดของต่างประเทศกับมาตราชั่งตวงวัด ตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐[๒๒]

ตามที่กระทรวงพาณิชย์ ได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยได้กำหนดให้สินค้าหีบห่อจำนวน ๕๙ รายการ ที่ขายหรือจำหน่ายในราชอาณาจักรต้องแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อ ไปแล้ว นั้น

เพื่อให้การแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายหรือจำหน่ายเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดตามประกาศดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง วิธีการและอัตราเปรียบเทียบมาตราชั่งตวงวัดของต่างประเทศกับมาตราชั่งตวงวัดตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๓ สินค้าหีบห่อที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรที่แสดงปริมาณของสินค้าตามมาตราชั่งตวงวัดของต่างประเทศ ผู้นำเข้าต้องแสดงปริมาณของสินค้าตามมาตราชั่ง มาตราตวง หรือมาตราวัดในระบบเมตริกตามอัตราเปรียบเทียบท้ายประกาศฉบับนี้

---

[๒๒] ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่มที่ ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๑๙๕ ง ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

ข้อ ๔ ผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าหีบห่อตามข้อ ๓ ต้องแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

กรณีที่ปริมาณของสินค้าที่ต้องแสดงตามวรรคหนึ่งมีจุดทศนิยมจะแสดงทศนิยมเพียงตำแหน่งเดียวก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

เกริกไกร จีระแพทย์
(นายเกริกไกร จีระแพทย์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

อัตราเปรียบเทียบท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง วิธีการและอัตราเปรียบเทียบมาตราชั่งตวงวัดของต่างประเทศกับมาตราชั่งตวงวัด
ตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒
พ.ศ. ๒๕๕๐

---

๑. ความยาว

มาตราเมตริก	มาตราอังกฤษและมาตราอเมริกัน
หนึ่งกิโลเมตร	๐.๖๒๑ ไมล์
หนึ่งเฮกโตเมตร	๑๐๙.๓๖๑ หลา
หนึ่งเดคาเมตร	๑๐.๙๓๖ หลา
หนึ่งเมตร	๑.๐๙๔ หลา
หนึ่งเดซิเมตร	๓.๙๓๗ นิ้ว
หนึ่งเซนติเมตร	๐.๓๙๔ นิ้ว
หนึ่งมิลลิเมตร	๐.๐๓๙ นิ้ว

มาตราอังกฤษและมาตราอเมริกัน	มาตราเมตริก
หนึ่งนิ้ว	๒.๕๔๐ เซนติเมตร
หนึ่งฟุต	๓๐.๔๘๐ เซนติเมตร
หนึ่งหลา	๙๑.๔๔๐ เซนติเมตร
หนึ่งฟาธอม	๑.๘๒๙ เมตร
หนึ่งโพล	๕.๐๒๙ เมตร
หนึ่งเชน	๒๐.๑๑๗ เมตร
หนึ่งเฟอร์ลอง	๒๐๑.๑๖๘ เมตร
หนึ่งไมล์	๑.๖๐๙ กิโลเมตร

๒. ดลภาค

(พื้นที่)

มาตราเมตริก	มาตราอังกฤษและมาตราอเมริกัน	
หนึ่งตารางกิโลเมตร	๐.๓๘๖	ตารางไมล์
หนึ่งตารางเฮกโตเมตรหรือเฮกตาร์	๒.๔๗๑	เอเคอร์
หนึ่งตารางเดคาเมตรหรืออาร์	๑๑๙.๖๐๐	ตารางหลา
หนึ่งตารางเมตร	๑.๑๙๖	ตารางหลา
หนึ่งตารางเดซิเมตร	๑๕.๕๐๐	ตารางนิ้ว
หนึ่งตารางเซนติเมตร	๐.๑๕๕	ตารางนิ้ว
หนึ่งตารางมิลลิเมตร	๐.๐๐๒	ตารางนิ้ว

มาตราอังกฤษและมาตราอเมริกัน	มาตราเมตริก	
หนึ่งตารางนิ้ว	๖.๔๕๒	ตารางเซนติเมตร
หนึ่งตารางฟุต	๙๒๙.๐๓๐	ตารางเซนติเมตร
หนึ่งตารางหลา	๐.๘๓๖	ตารางเมตร
หนึ่งตารางโพล	๒๕.๒๙๓	ตารางเมตร
หนึ่งรูด	๑๐.๑๑๗	ตารางเดคาเมตรหรืออาร์
หนึ่งเอเคอร์	๐.๔๐๕	ตารางเฮกโตเมตรหรือเฮกตาร์
หนึ่งตารางไมล์	๒๕๙.๐๐	ตารางเฮกโตเมตรหรือเฮกตาร์

๓. ปริมาตร

มาตราเมตริก	มาตราอังกฤษและมาตราอเมริกัน	
หนึ่งลูกบาศก์เมตร	๑.๓๐๘	ลูกบาศก์หลา
หนึ่งลูกบาศก์เดซิเมตร	๖๑.๐๒๓	ลูกบาศก์นิ้ว
หนึ่งลูกบาศก์เซนติเมตร	๐.๐๖๑	ลูกบาศก์นิ้ว

มาตราอังกฤษและมาตราอเมริกัน	มาตราเมตริก	
หนึ่งลูกบาศก์นิ้ว	๑๖.๓๘๗	ลูกบาศก์เซนติเมตร
หนึ่งลูกบาศก์ฟุต	๒๘.๓๑๗	ลูกบาศก์เดซิเมตร
หนึ่งลูกบาศก์หลา	๐.๗๖๕	ลูกบาศก์เมตร

๔. ความจุ

(วัตถุเหลวและแห้ง)

มาตราเมตริก	มาตราอังกฤษ
หนึ่งกิโลลิตร	๓.๔๓๗ ควอร์เตอร์
หนึ่งเฮกโตลิตร	๐.๓๔๔ ควอร์เตอร์
หนึ่งเดคาลิตร	๒.๒๐๐ แกลลอน
หนึ่งลิตร	๑.๗๖๐ ไปนต์
หนึ่งเดซิลิตร	๐.๑๗๖ ไปนต์
หนึ่งเซนติลิตร	๐.๐๗๐ จิล
หนึ่งมิลลิลิตร	๐.๐๐๗ จิล

มาตราอังกฤษ	มาตราเมตริก
หนึ่งมินิม	๐.๐๕๙ มิลลิลิตร
หนึ่งฟลุดแดรม	๓.๕๕๒ มิลลิลิตร
หนึ่งฟลุดเอานส์	๒๘.๔๑๒ มิลลิลิตร
หนึ่งจิล	๐.๑๔๒ ลิตร
หนึ่งไปนต์	๐.๕๖๘ ลิตร
หนึ่งควอต	๑.๑๓๖ ลิตร
หนึ่งแกลลอน	๔.๕๔๖ ลิตร
หนึ่งเป็ก	๙.๐๙๒ ลิตร
หนึ่งบุเชล	๓๖.๓๖๘ ลิตร
หนึ่งควอร์เตอร์	๒๙๐.๙๔๒ ลิตร

๕. ความจุ
(วัตถุเหลว)

มาตราเมตริก	มาตราอเมริกัน
หนึ่งกิโลลิตร	๒๖๔.๑๗๘ แกลลอน
หนึ่งเฮกโตลิตร	๒๖.๔๑๘ แกลลอน
หนึ่งเดคาลิตร	๒.๖๔๒ แกลลอน
หนึ่งลิตร	๒.๑๑๓ ไปนต์
หนึ่งเดซิลิตร	๐.๒๑๑ ไปนต์
หนึ่งเซนติลิตร	๐.๐๘๕ จิล
หนึ่งมิลลิลิตร	๐.๐๐๙ จิล

มาตราอเมริกัน	มาตราเมตริก
หนึ่งมินิม	๐.๐๖๒ มิลลิลิตร
หนึ่งฟลุดแดรม	๓.๖๙๗ มิลลิลิตร
หนึ่งฟลุดเอานส์	๒๙.๕๗๓ มิลลิลิตร
หนึ่งจิล	๐.๑๑๘ ลิตร
หนึ่งไปนต์	๐.๔๗๓ ลิตร
หนึ่งควอต	๐.๙๔๖ ลิตร
หนึ่งแกลลอน	๓.๗๘๕ ลิตร

๖. ความจุ
(วัตถุแห้ง)

มาตราเมตริก	มาตราอเมริกัน
หนึ่งกิโลลิตร	๒๘.๓๗๘ บุเชล
หนึ่งเฮกโตลิตร	๒.๘๓๘ บุเชล
หนึ่งเดคาลิตร	๑๘.๑๖๒ ไปนต์
หนึ่งลิตร	๑.๘๑๖ ไปนต์
หนึ่งเดซิลิตร	๐.๑๘๒ ไปนต์
หนึ่งเซนติลิตร	๐.๐๑๘ ไปนต์
หนึ่งมิลลิลิตร	๐.๐๐๒ ไปนต์

มาตราอเมริกัน	มาตราเมตริก
หนึ่งไปนต์	๐.๕๕๑ ลิตร
หนึ่งควอต	๑.๑๐๑ ลิตร
หนึ่งเป๊ก	๘.๘๑๐ ลิตร
หนึ่งบุเชล	๓๕.๒๓๘ ลิตร

๗. แมส
(น้ำหนัก)

มาตราเมตริก	มาตราอังกฤษและมาตราอเมริกัน
หนึ่งเมตริกตัน	๐.๙๘๔ ตัน
หนึ่งเมตริกควินตัล	๑.๙๖๘ ฮันเดรตเวต
หนึ่งกิโลกรัม	๒.๒๐๕ เปานด์
หนึ่งเฮกโตกรัม	๓.๕๒๗ เอานส์
หนึ่งเดคากรัม	๕.๖๔๔ แดรม
หนึ่งกรัม	๐.๕๖๔ แดรม
หนึ่งเดซิกรัม	๑.๕๔๓ เกรน
หนึ่งเซนติกรัม	๐.๑๕๔ เกรน
หนึ่งมิลลิกรัม	๐.๐๑๕ เกรน

มาตราอังกฤษและมาตราอเมริกัน	มาตราเมตริก
หนึ่งเกรน	๖๔.๗๙๙ มิลลิกรัม
หนึ่งแดรม	๑.๗๗๒ กรัม
หนึ่งเอานส์	๒๘.๓๕๐ กรัม
หนึ่งเปานด์	๔๕๓.๕๙๒ กรัม
หนึ่งฮันเดรตเวต	๕๐.๘๐๒ กิโลกรัม
หนึ่งตัน	๑,๐๑๖.๐๔๗ กิโลกรัม
หนึ่งเอานส์ (ทรอย)	๓๑.๑๐๓ กรัม

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง ยกเลิกการกำหนดชนิดสินค้าหีบห่อที่ต้องบรรจุสินค้าตามปริมาณที่กำหนด[๒๓]

ตามที่กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศ เรื่อง กำหนดชนิดสินค้าหีบห่อที่ต้องบรรจุสินค้าตามปริมาณที่กำหนด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ไปแล้วนั้น

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และขนาดบรรจุสินค้าให้เอื้อต่อความต้องการของผู้บริโภค

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยมาตราตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดสินค้าหีบห่อที่ต้องบรรจุสินค้าตามปริมาณที่กำหนด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗

ลงชื่อ วัฒนา เมืองสุข
(นายวัฒนา เมืองสุข)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

[๒๓] ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๑๓๑ ง ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง กำหนดสินค้าที่ต้องซื้อขายหรือจำหน่ายโดยใช้มาตราชั่งในระบบเมตริก

พ.ศ. ๒๕๔๓[๒๔]

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดสินค้าที่ต้องซื้อขายหรือจำหน่ายโดยใช้มาตราชั่งในระบบเมตริก พ.ศ. ๒๕๔๓”

ข้อ ๒. ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓. การซื้อขายหรือจำหน่ายสินค้าตามบัญชีท้ายประกาศนี้ทุกท้องที่ในราชอาณาจักรให้กระทำโดยการชั่งในระบบเมตริกเท่านั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

ศุภชัย พานิชภักดิ์

(นายศุภชัย พานิชภักดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

---

[๒๔] ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๙๓ ง ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓

บัญชีท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง กำหนดสินค้าที่ต้องซื้อขายหรือจำหน่ายโดยใช้มาตราชั่งในระบบเมตริก
พ.ศ. ๒๕๔๓

หมวด ผลิตภัณฑ์จากพืช

(๑) ข้าวเปลือก
(๒) ข้าวสารจ้าว
(๓) ข้าวสารเหนียว
(๔) ปลายข้าว
(๕) รำข้าว
(๖) ข้าวโพด
(๗) ข้าวฟ่าง
(๘) เผือกและมันทุกชนิด
(๙) อ้อย
(๑๐) ถั่วทุกชนิด
(๑๑) งา
(๑๒) เมล็ดบัว
(๑๓) เมล็ดละหุ่ง
(๑๔) ฝ้ายและเมล็ดฝ้าย
(๑๕) ปอ
(๑๖) นุ่น นุ่นปุยและเมล็ดนุ่น
(๑๗) หัวหอมและกระเทียมแห้ง
(๑๘) ผักสดทุกชนิด
(๑๙) เนื้อมะพร้าวแห้ง
(๒๐) พริกไทยและเครื่องเทศทุกชนิด
(๒๑) พริกแห้ง
(๒๒) มะขามแห้งและมะขามเปียก
(๒๓) มันสำปะหลัง และผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง
(๒๔) ยางแผ่นรมควัน ยางคละและเศษยาง
(๒๕) แป้งทุกชนิดที่ใช้ทำอาหาร

หมวด ผลิตภัณฑ์จากแร่

(๑) ปูนซีเมนต์

(๒) ปูนขาว

(๓) ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (เฉพาะบรรจุถังที่ใช้ในครัวเรือน)

หมวด ผลิตภัณฑ์จากสัตว์

(๑) เนื้อสุกร มันแข็ง และมันเปลวของสุกร

(๒) เนื้อโคและเศษเนื้อโค

(๓) เนื้อกระบือ และเศษเนื้อกระบือ

(๔) เนื้อแกะ

(๕) เนื้อแพะ

(๖) กุนเชียง

(๗) นมผง

หมวด ผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมทางเคมีหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องกัน

(๑) ผงซักฟอก

(๒) ผงชูรส

(๓) น้ำตาลทราย

(๔) น้ำตาลปีบ

(๕) ปุ๋ย (ยกเว้นปุ๋ยที่เป็นของเหลว)

ประกาศกรมการค้าภายใน

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อ[๒๕]

.....

เพื่อให้การตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อเป็นไปด้วยความถูกต้องและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ อธิบดีกรมการค้าภายในจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ประกาศกระทรวงพาณิชย์” หมายความว่า ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๓ การตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อที่มีการแสดงปริมาณสุทธิไว้เท่ากัน เป็นหน่วยของน้ำหนักและหน่วยของปริมาตร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) เกณฑ์การสุ่มตัวอย่างสินค้าเพื่อตรวจสอบ จำนวนหีบห่อที่อนุญาตให้มีความคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๑ แต่ไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๒ ตามข้อ ๖ (๒) ของประกาศกระทรวงพาณิชย์ และค่าแก้ไข ให้เป็นไปตามตาราง ดังต่อไปนี้

จำนวนสินค้าหีบห่อ	จำนวนหีบห่อที่สุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ	จำนวนหีบห่อที่อนุญาตให้มีความคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๑ แต่ไม่เกินขั้นที่ ๒	ค่าแก้ไข
ไม่เกิน ๕๐ หีบห่อ	ไม่เกิน ๑๐ หีบห่อ	-	-
มากกว่า ๕๐ แต่ไม่เกิน ๑๐๐ หีบห่อ	๒๐ หีบห่อ	๑	๐.๖๔๐
มากกว่า ๑๐๐ แต่ไม่เกิน ๕๐๐ หีบห่อ	๕๐ หีบห่อ	๓	๐.๓๗๙
มากกว่า ๕๐๐ แต่ไม่เกิน ๓,๒๐๐ หีบห่อ	๘๐ หีบห่อ	๕	๐.๒๙๕
มากกว่า ๓,๒๐๐ หีบห่อ	๑๒๕ หีบห่อ	๗	๐.๒๓๔

[๒๕] ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๕๓ ง ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑

(๒) เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย กำหนดให้ค่าเฉลี่ยของปริมาณที่ตรวจสอบได้รวมกับผลคูณของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปริมาณที่ตรวจสอบได้กับค่าแก้ไข ต้องไม่น้อยกว่าปริมาณสุทธิที่แสดง

(๓) สินค้าแต่ละหีบห่อ ต้องมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๒

ข้อ ๔ การตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อ รายการก๊าซปิโตรเลียมเหลวเฉพาะบรรจุถังใช้สำหรับหุงต้ม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) เกณฑ์การสุ่มตัวอย่างสินค้าเพื่อตรวจสอบ จำนวนหีบห่อที่อนุญาตให้มีความคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๑ แต่ไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๒ ตามข้อ ๖ (๒) ของประกาศกระทรวงพาณิชย์ และค่าแก้ไข ให้เป็นไปตามตาราง ดังต่อไปนี้

จำนวนสินค้าหีบห่อ	จำนวนหีบห่อที่สุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ	จำนวนหีบห่อที่อนุญาตให้มีความคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๑ แต่ไม่เกินขั้นที่ ๒	ค่าแก้ไข
ไม่เกิน ๒๐ หีบห่อ	ทุกหีบห่อ	-	-
มากกว่า ๒๐ หีบห่อ	๒๐ หีบห่อ	๑	๐.๖๔๐

(๒) เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย กำหนดให้ค่าเฉลี่ยของปริมาณที่ตรวจสอบได้รวมกับผลคูณของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปริมาณที่ตรวจสอบได้กับค่าแก้ไข ต้องไม่น้อยกว่าปริมาณสุทธิที่แสดง

(๓) สินค้าแต่ละหีบห่อ ต้องมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๒

ข้อ ๕ การตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อที่ประกอบด้วยเนื้อสินค้าและส่วนประกอบที่เป็นของเหลว ให้ตรวจสอบปริมาณสุทธิและตรวจสอบปริมาณเนื้อสินค้าตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) ให้ดำเนินการตรวจสอบปริมาณสุทธิตามข้อ ๓

(๒) การตรวจสอบปริมาณเนื้อสินค้า ให้สุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบไม่เกิน ๑๐ หีบห่อ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(ก) เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย กำหนดให้ค่าเฉลี่ยของปริมาณเนื้อสินค้าที่ตรวจสอบได้ต้องไม่น้อยกว่าปริมาณเนื้อสินค้าที่แสดง

(ข) สินค้าแต่ละหีบห่อ ต้องมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๒ ตามข้อ ๖ (๒) ของประกาศกระทรวงพาณิชย์

ข้อ ๖ การตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าชนิดเดียวกันและแสดงปริมาณสุทธิไว้ไม่เท่ากัน เป็นหน่วยของน้ำหนัก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) ให้สุ่มตัวอย่างสินค้ามาตรวจสอบไม่เกิน ๑๐ หีบห่อ

(๒) สินค้าแต่ละหีบห่อ ต้องมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑ ตามข้อ ๖ (๕) ของประกาศกระทรวงพาณิชย์

ข้อ ๗ การตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อที่แสดงปริมาณสุทธิไว้เท่ากันเป็นหน่วยของความยาว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) เกณฑ์การสุ่มตัวอย่างสินค้าเพื่อตรวจสอบ จำนวนสินค้าหีบห่อที่อนุญาตให้มีความคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๑ แต่ไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๒ ตามข้อ ๖ (๓) ของประกาศกระทรวงพาณิชย์ และค่าแก้ไข ให้เป็นไปตามตาราง ดังต่อไปนี้

จำนวนสินค้าหีบห่อ	จำนวนหีบห่อที่สุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ	จำนวนหีบห่อที่อนุญาตให้มีความคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๑ แต่ไม่เกินขั้นที่ ๒	ค่าแก้ไข
ไม่เกิน ๒๕ หีบห่อ	๒ หีบห่อ	-	-
มากกว่า ๒๕ แต่ไม่เกิน ๕๐ หีบห่อ	๓ หีบห่อ	-	๑.๐๐
มากกว่า ๕๐ แต่ไม่เกิน ๑๕๐ หีบห่อ	๕ หีบห่อ	-	๐.๓๕
มากกว่า ๑๕๐ แต่ไม่เกิน ๕๐๐ หีบห่อ	๘ หีบห่อ	๑	๐.๒๐
มากกว่า ๕๐๐ แต่ไม่เกิน ๓,๒๐๐ หีบห่อ	๑๓ หีบห่อ	๑	๐.๑๕
มากกว่า ๓,๒๐๐ หีบห่อ	๒๐ หีบห่อ	๑	๐.๑๐

(๒) เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย กำหนดให้ค่าเฉลี่ยของปริมาณที่ตรวจสอบได้รวมกับผลคูณของค่าพิสัยของปริมาณที่ตรวจสอบได้กับค่าแก้ไข ต้องไม่น้อยกว่าปริมาณสุทธิที่แสดง

(๓) สินค้าแต่ละหีบห่อ ต้องมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๒

ข้อ ๘ การตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อที่แสดงปริมาณสุทธิไว้เท่ากันเป็นจำนวนนับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) เกณฑ์การสุ่มตัวอย่างสินค้าเพื่อตรวจสอบ จำนวนสินค้าหีบห่อที่อนุญาตให้มีความคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๑ แต่ไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๒ ตามข้อ ๖ (๔) ของประกาศกระทรวงพาณิชย์ และค่าแก้ไข ให้เป็นไปตามตาราง ดังต่อไปนี้

จำนวนสินค้าหีบห่อ	จำนวนหีบห่อที่สุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ	จำนวนหีบห่อที่อนุญาตให้มีความคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๑ แต่ไม่เกินขั้นที่ ๒	ค่าแก้ไข
ไม่เกิน ๒๕ หีบห่อ	๒ หีบห่อ	-	-
มากกว่า ๒๕ แต่ไม่เกิน ๕๐ หีบห่อ	๓ หีบห่อ	-	๑.๐๐
มากกว่า ๕๐ แต่ไม่เกิน ๑๕๐ หีบห่อ	๕ หีบห่อ	-	๐.๓๕
มากกว่า ๑๕๐ แต่ไม่เกิน ๕๐๐ หีบห่อ	๘ หีบห่อ	๑	๐.๒๐
มากกว่า ๕๐๐ แต่ไม่เกิน ๓,๒๐๐ หีบห่อ	๑๓ หีบห่อ	๑	๐.๑๕
มากกว่า ๓,๒๐๐ หีบห่อ	๒๐ หีบห่อ	๑	๐.๑๐

(๒) เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย กำหนดให้ค่าเฉลี่ยของปริมาณที่ตรวจสอบได้รวมกับผลคูณของค่าพิสัยของปริมาณที่ตรวจสอบได้กับค่าแก้ไข ต้องไม่น้อยกว่าปริมาณสุทธิที่แสดง

(๓) สินค้าแต่ละหีบห่อ ต้องมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๒

ข้อ ๙ ในกรณีดำเนินการตรวจสอบสินค้าหีบห่อ ถ้าทดสอบน้ำหนักของหีบห่อเปล่าสำหรับใช้บรรจุสินค้า จำนวน ๒๕ หีบห่อ ปรากฏว่าน้ำหนักเฉลี่ยของหีบห่อเปล่ามากกว่าร้อยละ ๑๐ ของปริมาณสุทธิที่แสดง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของน้ำหนักของหีบห่อเปล่ามากกว่า ๐.๒๕ เท่าของอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๑ ของปริมาณสุทธิที่แสดง ให้ดำเนินการตรวจสอบปริมาณสุทธิของสินค้าหีบห่อดังกล่าว ดังนี้

(๑) ให้สุ่มตัวอย่างสินค้ามาตรวจสอบไม่เกิน ๒๐ หีบห่อ

(๒) ให้เปิดหีบห่อเพื่อทำการชั่ง ตวง วัด หรือนับจำนวนของสินค้าทุกหีบห่อ

(๓) เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย กำหนดให้ค่าเฉลี่ยของปริมาณสุทธิที่ตรวจสอบได้ต้องไม่น้อยกว่าปริมาณสุทธิที่แสดง

(๔) จำนวนหีบห่อที่มีความคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๑ แต่ไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดฝ่ายน้อยขั้นที่ ๒ อนุญาตให้มีได้ไม่เกิน ๑ หีบห่อ

(๕) สินค้าแต่ละหีบห่อ ต้องมีความคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดขั้นที่ ๒

ข้อ ๑๐ การตรวจสอบปริมาณสุทธิของสินค้าหีบห่อที่แสดงปริมาณของสินค้าเป็นหน่วยของปริมาตร หน่วยของความยาว หรือเป็นจำนวนนับ โดยวิธีการชั่งน้ำหนัก ให้ดำเนินการหาค่าความหนาแน่น ค่าน้ำหนักต่อหน่วยความยาว หรือค่าน้ำหนักต่อหน่วยนับ เพื่อคำนวณหาค่าปริมาตร ความยาว หรือจำนวนของสินค้าแล้วแต่กรณี

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

บุณยฤทธิ์ กัลยาณมิตร
(นายบุณยฤทธิ์ กัลยาณมิตร)
อธิบดีกรมการค้าภายใน

ข้อบังคับกรมการค้าภายใน
ว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark
พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่กรมการค้าภายในประสงค์จะใช้เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark เพื่อเป็นการรับรองว่า สินค้าหีบห่อของผู้ประกอบธุรกิจมีการแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อถูกต้อง และมีการบรรจุสินค้าที่ถูกต้องตรงกับปริมาณที่แสดง และเป็นไปตามมาตรฐานตามที่ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการกำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด และที่พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนด ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจมีความน่าเชื่อถือในด้านปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อที่ถูกต้องครบถ้วน เพิ่มความสะดวกและคล่องตัวในการส่งออกสินค้า และลดขั้นตอนในการตรวจสอบสินค้าหีบห่อซ้ำที่ปลายทาง รวมทั้ง ให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจว่าสินค้ามีปริมาณครบถ้วนตามที่มีการแสดงปริมาณไว้ที่สินค้าหีบห่อ

เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่กำหนดให้มีข้อบังคับ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรอง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมการค้าภายในจึงออกข้อบังคับ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรมการค้าภายใน ว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ข้อบังคับนี้หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“เครื่องหมายรับรอง” หมายความว่า เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark

“สินค้าหีบห่อ” หมายความว่า สินค้าที่ได้บรรจุหรือมีสิ่งหุ้มห่อซึ่งเจตนาจะซื้อ ขายหรือจำหน่ายกันตามปริมาณที่บรรจุหรือหุ้มห่อไว้นั้น ไม่ว่าจะซื้อ ขายหรือจำหน่ายสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อด้วยหรือไม่ก็ตาม

“ผู้ประกอบธุรกิจ” หมายความว่า ผู้บรรจุสินค้าหีบห่อ และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นเจ้าของชื่อทางการค้าหรือเครื่องหมายการค้าที่ปรากฏบนหีบห่อของสินค้าหีบห่อนั้น ทั้งดำเนินการเองหรือจ้างผู้อื่นดำเนินการแทน

“หนังสืออนุญาต” หมายความว่า หนังสืออนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรอง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัด

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการค้าภายใน

ข้อ ๕ ให้อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑
การขออนุญาตใช้เครื่องหมายรับรอง

ข้อ ๖ ผู้ประกอบธุรกิจที่ประสงค์จะขออนุญาตใช้เครื่องหมายรับรอง ต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือตามกฎหมายอื่น

ข้อ ๗ ผู้ประกอบธุรกิจตามข้อ ๖ ที่ประสงค์จะขออนุญาตใช้เครื่องหมายรับรอง ให้ยื่นคำขอตามแบบ TL ๑ ท้ายข้อบังคับนี้ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบคำขอ ซึ่งได้รับรองความถูกต้อง ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลซึ่งนายทะเบียนให้คำรับรองไว้ก่อนยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

(๒) หนังสือมอบอำนาจ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ พร้อมปิดอากรแสตมป์ให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด กรณีมีการมอบอำนาจ

(๓) สำเนาเอกสารหลักฐานซึ่งแสดงรายละเอียดการเป็นผู้ผลิต ผู้บรรจุ หรือผู้แบ่งบรรจุสินค้าหีบห่อ หรือเป็นเจ้าของชื่อทางการค้าหรือเครื่องหมายการค้าที่ปรากฏบนหีบห่อของสินค้าหีบห่อนั้น ทั้งดำเนินการเองหรือจ้างผู้อื่นดำเนินการแทน

(๔) สำเนาเอกสารหลักฐานซึ่งแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับใช้ในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพด้านปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อในหีบห่อที่จะขออนุญาต โดยเครื่องมือและอุปกรณ์ต้องได้รับการสอบเทียบหรือวิธีการอื่นใดว่ามีความถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นไปตามมาตรฐานสากล

(๕) คู่มือคุณภาพที่แสดงวิธีการควบคุมคุณภาพการบรรจุสินค้าหีบห่อที่จะขออนุญาต กรณีผู้ประกอบธุรกิจจ้างผู้ใดดำเนินการแทน ต้องจัดให้มีคู่มือดังกล่าวของผู้นั้นด้วย

(๖) สำเนาหนังสือรับรองการผ่านการฝึกอบรมด้านการกำกับดูแลสินค้าหีบห่อของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมคุณภาพด้านปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อของผู้ประกอบธุรกิจจากกองชั่งตวงวัด กรมการค้าภายใน

ข้อ ๘ ผู้ประกอบธุรกิจที่ยื่นคำขออนุญาตใช้เครื่องหมายรับรองตามข้อ ๗ ต้องตรวจสอบปริมาณการบรรจุของสินค้าหีบห่อให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการกำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด และประกาศกรมการค้าภายในว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อ

เมื่อตรวจสอบปริมาณการบรรจุของสินค้าหีบห่อตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำรายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อและแนบเอกสารผลการสุ่มตรวจสอบปริมาณการบรรจุตามแบบ TL ๒ ท้ายข้อบังคับนี้ และส่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองชั่งตวงวัด หรือสำนักงานสาขาชั่งตวงวัด กรมการค้าภายใน หรือส่งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบอื่นตามที่อธิบดีกำหนด โดยให้ส่งรายงานครั้งแรกพร้อมคำขอตามข้อ ๗ และให้ส่งรายงานครั้งต่อไปเป็นประจำทุกเดือนภายในวันที่สิบของเดือนถัดไป

ข้อ ๙ การยื่นคำขอพร้อมเอกสารหลักฐานตามข้อ ๗ ให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองชั่งตวงวัด หรือสำนักงานสาขาชั่งตวงวัด กรมการค้าภายใน หรือยื่นผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบอื่นตามที่อธิบดีกำหนด

หมวด ๒
การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรอง

ข้อ ๑๐ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอพร้อมเอกสารหลักฐานตามข้อ ๗ และรายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อตามข้อ ๘ แล้ว ให้ตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานให้ถูกต้องครบถ้วน กรณีที่ปรากฏว่าคำขอหรือเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้แจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจแก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือจัดส่งเอกสารหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วน ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

กรณีที่ปรากฏว่ารายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อตามข้อ ๘ ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือเพิ่มเติมส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง เพื่อให้ปริมาณการบรรจุเป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัดกำหนดไว้เกี่ยวกับการกำกับดูแลสินค้าหีบห่อ

หากผู้ประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจละทิ้งคำขอ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่จำหน่ายคำขอดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจมีคุณสมบัติถูกต้อง คำขอและเอกสารหลักฐานถูกต้องและครบถ้วน รวมทั้งรายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้จัดทำความเห็นเสนออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เพื่อพิจารณาออกหนังสืออนุญาตให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่คำขอเอกสารหลักฐานและรายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อถูกต้องและครบถ้วน

ข้อ ๑๑ เมื่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้รับคำขอ เอกสารหลักฐานและรายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อตามข้อ ๑๐ วรรคสี่แล้ว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณาออกหนังสืออนุญาต

หนังสืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบ TL ๓ ท้ายข้อบังคับนี้ และให้ใช้กับสินค้าหีบห่อที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

หนังสืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกหนังสืออนุญาต

ข้อ ๑๒ กรณีที่หนังสืออนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนหนังสืออนุญาต ตามแบบ TL ๑ ท้ายข้อบังคับนี้ พร้อมสำเนาหลักฐานการรับแจ้งความของพนักงานสอบสวนกรณีสูญหาย หรือหนังสืออนุญาตฉบับเดิมที่ถูกทำลายหรือที่ชำรุด ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดดังกล่าว

การยื่นคำขอรับใบแทนหนังสืออนุญาตและการออกใบแทนหนังสืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ใบแทนหนังสืออนุญาต ให้เป็นไปตามแบบ TL ๓ ท้ายข้อบังคับนี้ โดยให้มีข้อความว่า “ใบแทน” กำกับไว้ที่ด้านหน้าบริเวณด้านบนตรงกลางของหนังสืออนุญาต

ข้อ ๑๓ หากผู้ได้รับหนังสืออนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือเลิกการบรรจุสินค้าหีบห่อที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรอง ให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือแจ้งการเลิกบรรจุสินค้าหีบห่อดังกล่าวเป็นหนังสือพร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบ (ถ้ามี) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือก่อนเลิกการบรรจุสินค้าหีบห่อดังกล่าว ณ กองชั่งตวงวัด หรือสำนักงานสาขาชั่งตวงวัด กรมการค้าภายใน หรือแจ้งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบอื่นตามที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๔ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตผู้ใดประสงค์จะต่ออายุหนังสืออนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออายุหนังสืออนุญาตตามแบบ TL ๑ ท้ายข้อบังคับนี้ พร้อมเอกสารหลักฐานซึ่งได้รับรองความถูกต้องตามข้อ ๗ ภายในเก้าสิบวันก่อนวันที่หนังสืออนุญาตสิ้นอายุ

การยื่นคำขอต่ออายุหนังสืออนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุหนังสืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อผู้ได้รับหนังสืออนุญาตได้ยื่นคำขอต่ออายุหนังสืออนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ใช้เครื่องหมายรับรองได้ต่อไปจนกว่าอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสืออนุญาต

ข้อ ๑๕ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตต้องปฏิบัติตามข้อ ๘ และข้อปฏิบัติในการพิมพ์เครื่องหมายรับรองของกรมการค้าภายในบนสินค้าหีบห่อที่ได้รับอนุญาตแนบท้ายข้อบังคับนี้ ตลอดระยะเวลาที่ได้รับหนังสืออนุญาต

หมวด ๓
การเตือนและการเพิกถอนหนังสืออนุญาต

ข้อ ๑๖ กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจชั่งตวงวัดตามกฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัดไปสุ่มตรวจสอบ (audit) ปริมาณการบรรจุของสินค้าหีบห่อที่ได้รับอนุญาต ณ สถานที่ประกอบธุรกิจ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตต้องยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจชั่งตวงวัดเข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจและอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบ

หากผู้ได้รับหนังสืออนุญาตไม่ยินยอมหรือไม่อำนวยความสะดวก จนเป็นเหตุให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจชั่งตวงวัดไม่สามารถตรวจสอบตามวรรคหนึ่งได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจชั่งตวงวัดเตือนผู้ได้รับหนังสืออนุญาตเป็นหนังสือภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เกิดเหตุดังกล่าว โดยระบุข้อเท็จจริงและเหตุผลประกอบกับข้อกฎหมายและกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบใหม่ให้ทราบ

ข้อ ๑๗ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาต ในกรณีที่ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีรายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อและเอกสารผลการสุ่มตรวจสอบปริมาณการบรรจุตามข้อ ๘ วรรคสอง ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัดกำหนดไว้เกี่ยวกับการกำกับดูแลสินค้าหีบห่อ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เตือนผู้ได้รับหนังสืออนุญาตเป็นหนังสือภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งรายงานดังกล่าว โดยระบุข้อเท็จจริงและเหตุผลประกอบกับข้อกฎหมาย และกำหนดระยะเวลาในการส่งรายงานผลการตรวจสอบใหม่ให้ทราบ ทั้งนี้ กำหนดระยะเวลาในการส่งรายงานผลการตรวจสอบใหม่ ให้คำนึงถึงการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้การบรรจุของสินค้าหีบห่อถูกต้องและครบถ้วนของผู้ได้รับหนังสืออนุญาตประกอบด้วย หากรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวยังไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาต

(๒) กรณีผู้ประกอบธุรกิจไม่ส่งรายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ วรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เตือนผู้ได้รับหนังสืออนุญาตเป็นหนังสือและกำหนดระยะเวลาในการส่งรายงานผลการตรวจสอบใหม่ หากยังไม่มีการส่งรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาต

(๓) กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจชั่งตวงวัดตามกฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัดไปสุ่มตรวจสอบ (audit) ปริมาณการบรรจุของสินค้าหีบห่อที่ได้รับอนุญาตตามที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตแล้วพบว่า ไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัดกำหนดไว้เกี่ยวกับการกำกับดูแลสินค้าหีบห่อ

(๔) ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตขาดคุณสมบัติตามข้อ ๖ เอกสารหลักฐานตามข้อ ๗ เป็นเท็จ ไม่ปฏิบัติตามข้อ ๘ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามข้อ ๑๕

(๕) ได้รับหนังสือเตือนตามข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ (๑) หรือ (๒) มาแล้วหนึ่งครั้งและมีเหตุที่จะต้องถูกเตือนอีกในเหตุอย่างเดียวกัน

(๖) ขายหรือมีไว้เพื่อขายสินค้าหีบห่อที่อยู่ระหว่างปรับปรุงแก้ไขการบรรจุ และการแสดงปริมาณสุทธิของสินค้าหีบห่อให้ถูกต้องครบถ้วน

(๗) นำเครื่องหมายรับรองสำหรับสินค้าหีบห่อหนึ่งไปใช้หรือแสดงบนฉลากของสินค้าหีบห่อที่ถูกเพิกถอนหนังสืออนุญาตหรือสินค้าหีบห่ออื่น

ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตที่ถูกสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง จะยื่นคำขออนุญาตสำหรับสินค้าหีบห่อที่ถูกเพิกถอนอีกได้ เมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาต ในกรณีเคยถูกสั่ง เพิกถอนหนังสืออนุญาตสำหรับสินค้าหีบห่อรายการใดมาแล้วสองครั้งไม่ว่าด้วยเหตุใด จะยื่นคำขอรับหนังสืออนุญาตสำหรับสินค้าหีบห่อรายการนั้นอีกไม่ได้

ข้อ ๑๘ กรณีมีเหตุให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตตามข้อ ๑๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็นเสนออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เพื่อพิจารณาออกคำสั่งต่อไป ทั้งนี้ ก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดทำสรุปข้อเท็จจริงดังกล่าว ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตชี้แจงตามสมควร

เมื่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้ออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกหนังสือเตือนตามข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ (๑) หรือ (๒) แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งคำสั่งเพิกถอนหรือหนังสือเตือน ให้ผู้ประกอบธุรกิจทราบภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตหรือหนังสือเตือน

การส่งคำสั่งเพิกถอนหรือหนังสือเตือนตามวรรคสอง ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยให้ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดสิบวันทำการนับแต่วันส่ง หรือส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยให้ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับ หรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๑๙ เมื่อผู้ได้รับหนังสืออนุญาตได้รับคำสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตแล้ว ให้หยุดใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองบนสินค้าหีบห่อตามรายการที่ถูกเพิกถอนการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองทันที และต้องนำสินค้าหีบห่อที่มีการแสดงเครื่องหมายรับรองนั้นออกจากสถานที่จำหน่ายสินค้าหีบห่อนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งเพิกถอนดังกล่าว รวมทั้ง ห้ามมิให้กระทำการใด ๆ อันทำให้บุคคลอื่นเข้าใจว่าผู้ประกอบธุรกิจรายนั้นยังคงได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองอยู่

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายวิทยากร มณีเนตร)
อธิบดีกรมการค้าภายใน

แบบ TL ๑

สำหรับเจ้าหน้าที่
คำขอเลขที่.....
รับวันที่.....
ผู้รับ.....

คำขออนุญาตใช้เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark

เขียนที่ .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว ..... ตำแหน่ง .....
ชื่อบริษัท/ห้างหุ้นส่วน/ห้างหุ้นส่วนจำกัด/อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
.....
ตั้งอยู่ เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ตรอก/ซอย ..... ถนน .....
ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....
รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ .....
ประสงค์จะยื่นคำขอต่อ ○ กองชั่งตวงวัด ○ สำนักงานสาขาชั่งตวงวัด .....
○ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ดังต่อไปนี้

๑. ขออนุญาตใช้เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark พร้อมแนบสำเนาเอกสารหลักฐาน
- ○ ยื่นครั้งแรก
- ○ ยื่นขอใช้เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อเพิ่มเติม
  หนังสืออนุญาต เลขที่ .....
- ○ ยื่นต่ออายุหนังสืออนุญาต หนังสืออนุญาต เลขที่ .....
- ○ ยื่นขอใบแทนหนังสืออนุญาต หนังสืออนุญาต เลขที่ .....

๒. สำเนาเอกสารหลักฐาน

๒.๑ กรณียื่นครั้งแรก ยื่นคำขอเพิ่มเติม หรือยื่นต่ออายุหนังสืออนุญาต

○ (๑) สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลซึ่งนายทะเบียนให้คำรับรองไว้ก่อนยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน จำนวน ..... หน้า

○ (๒) หนังสือมอบอำนาจพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ พร้อมปิดอากรแสตมป์ให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด (กรณีมีการมอบอำนาจ) จำนวน ..... หน้า

○ (๓) สำเนาเอกสารหลักฐานซึ่งแสดงรายละเอียดการเป็น

○ ผู้ผลิต ○ ผู้บรรจุ ○ ผู้แบ่งบรรจุ

○ เจ้าของชื่อทางการค้า ○ เจ้าของเครื่องหมายการค้า
โดย ○ ดำเนินการเอง ○ จ้างผู้อื่นดำเนินการแทน
จำนวน ..... หน้า

○ (๔) สำเนาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับใช้ในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพด้านปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อในหีบห่อที่จะขออนุญาต โดยเครื่องมือและอุปกรณ์ต้องได้รับการสอบเทียบหรือวิธีการอื่นใดว่ามีความถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นไปตามมาตรฐานสากล จำนวน ..... หน้า

○ (๕) คู่มือคุณภาพที่แสดงวิธีการควบคุมคุณภาพการบรรจุสินค้าหีบห่อที่จะขออนุญาต จำนวน ..... หน้า

○ (๖) สำเนาหนังสือรับรองการผ่านการฝึกอบรมด้านการกำกับดูแลสินค้าหีบห่อของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมคุณภาพด้านปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อของผู้ประกอบธุรกิจจากกองชั่งตวงวัด กรมการค้าภายใน จำนวน ..... หน้า

๒.๒ กรณียื่นขอใบแทนหนังสืออนุญาต

○ สำเนาหลักฐานการรับแจ้งความของพนักงานสอบสวน (กรณีหนังสืออนุญาตสูญหาย) จำนวน ..... หน้า

○ หนังสืออนุญาตที่ถูกทำลายหรือชำรุด (กรณีหนังสืออนุญาตถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญ) จำนวน ..... หน้า

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวข้างต้น รวมทั้ง สำเนาเอกสารหลักฐานประกอบคำขอถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ และยินยอมปฏิบัติตามประกาศ ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องทุกประการ

ลงชื่อผู้ยื่นคำขอ.....ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล

(ประทับตรานิติบุคคล) (.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

เอกสารแนบประกอบคำขอเลขที่.....

สำหรับผู้ประกอบธุรกิจให้ผู้อื่นดำเนินการแทน (โปรดกรอกข้อมูล)

ชื่อผู้ดำเนินการแทน บริษัท/ห้างหุ้นส่วน/ห้างหุ้นส่วนจำกัด/อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
..... ประเภทการประกอบธุรกิจ
○ ผู้ผลิต ○ ผู้บรรจุ ○ ผู้แบ่งบรรจุ ตั้งอยู่ เลขที่ ..... หมู่ที่ .....
ตรอก/ซอย ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ .....
โทรสาร ..... ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ .....

รายละเอียดของสินค้าหีบห่อที่จะขออนุญาต

ลำดับ	รายการสินค้าหีบห่อที่จะขออนุญาต		
๑.	ชื่อทางการค้าและหรือเครื่องหมายการค้า		
	ชนิดของสินค้าหีบห่อ		
	ลักษณะของหีบห่อ	○ หีบห่อเล็ก	○ หีบห่อรวม
	ปริมาณสุทธิของหีบห่อ		
	กำลังการผลิตสินค้าหีบห่อต่อหนึ่งวัน		
๒.	ชื่อทางการค้าและหรือเครื่องหมายการค้า		
	ชนิดของสินค้าหีบห่อ		
	ลักษณะของหีบห่อ	○ หีบห่อเล็ก	○ หีบห่อรวม
	ปริมาณสุทธิของหีบห่อ		
	กำลังการผลิตสินค้าหีบห่อต่อหนึ่งวัน		
๓.	ชื่อทางการค้าและหรือเครื่องหมายการค้า		
	ชนิดของสินค้าหีบห่อ		
	ลักษณะของหีบห่อ	○ หีบห่อเล็ก	○ หีบห่อรวม
	ปริมาณสุทธิของหีบห่อ		
	กำลังการผลิตสินค้าหีบห่อต่อหนึ่งวัน		
๔.	ชื่อทางการค้าและหรือเครื่องหมายการค้า		
	ชนิดของสินค้าหีบห่อ		
	ลักษณะของหีบห่อ	○ หีบห่อเล็ก	○ หีบห่อรวม
	ปริมาณสุทธิของหีบห่อ		
	กำลังการผลิตสินค้าหีบห่อต่อหนึ่งวัน		

ลงชื่อผู้ยื่นคำขอ.....ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล

(ประทับตรานิติบุคคล) (.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

คำขอเลขที่.....

การพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

๑. คุณสมบัติตามข้อ ๖ ของข้อบังคับกรมการค้าภายใน

☐ ถูกต้อง

☐ ไม่ถูกต้อง เนื่องจาก

.....

.....

๒. คำขออนุญาตและเอกสารหลักฐานตามข้อ ๗ ของข้อบังคับกรมการค้าภายใน

☐ คำขออนุญาตและเอกสารหลักฐานถูกต้องและครบถ้วน

☐ คำขออนุญาตหรือเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน มีรายละเอียด ดังนี้

.....

.....

๓. รายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อตามข้อ ๘ ของข้อบังคับกรมการค้าภายใน

☐ ถูกต้องและครบถ้วน

☐ ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน เนื่องจาก

.....

.....

๔. ความเห็น

☐ เห็นควรอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรอง เนื่องจากผู้ยื่นคำขออนุญาตปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามข้อ ๑ - ๓ ข้างต้น

☐ เห็นควรไม่อนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรอง เนื่องจาก

.....

.....

☐ ให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม

○ คำขอและจัดส่งเอกสารหลักฐานตามข้อ ๒ ให้ถูกต้องและครบถ้วน ภายใน ๗ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

○ รายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อตามข้อ ๓ ให้ถูกต้องและครบถ้วนภายใน ๑๕ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ลงชื่อ.....พนักงานเจ้าหน้าที่

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

หนังสืออนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark

เลขที่ ...../.....

หนังสืออนุญาตฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ชื่อผู้ประกอบธุรกิจ

.....

เลขที่ ..... หมู่ ..... ตรอก/ซอย .....

ถนน ..... ตำบล/แขวง .....

อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark

จากกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

โดยให้ใช้กับสินค้าหีบห่อ

ตามรายละเอียดแนบท้ายหนังสืออนุญาต จำนวน ..... รายการ

ตั้งแต่วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ..... ถึงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ออกให้ ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ลงชื่อ

(.....)

อธิบดีกรมการค้าภายใน

(ประทับตรากรมการค้าภายใน)

แนบท้ายหนังสืออนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark

เลขที่ ...../.....

ชื่อผู้ประกอบธุรกิจ

ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองกับสินค้าหีบห่อ TL Mark จำนวน ..... รายการ ดังต่อไปนี้

รหัสสินค้าหีบห่อ	**ชนิดสินค้าหีบห่อ**	**ชื่อทางการค้าและหรือเครื่องหมายการค้า**	**ปริมาณสุทธิ**

ข้อปฏิบัติในการพิมพ์เครื่องหมายรับรองของกรมการค้าภายในบนสินค้าหีบห่อที่ได้รับอนุญาต

---

๑. กรมการค้าภายในกำหนดแบบ “เครื่องหมายรับรองปริมาณการบรรจุสินค้าหีบห่อ TL Mark” เพื่อใช้รับรองสินค้าหีบห่อที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองว่า สินค้าดังกล่าวมีปริมาณการบรรจุและแสดงปริมาณสุทธิถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัดกำหนดไว้ เกี่ยวกับการกำกับดูแลสินค้าหีบห่อ โดยเครื่องหมายรับรองให้มีลักษณะตามภาพ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑ สองสี

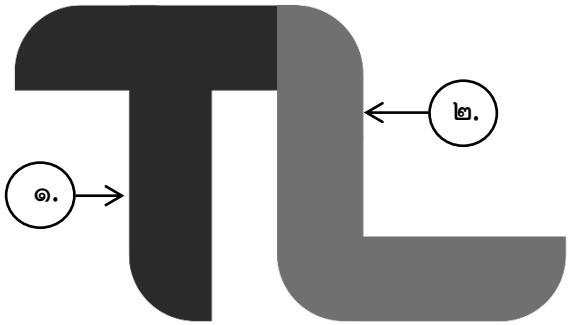

แบบที่ ๒ หนึ่งสี
(ไม่กำหนดโทนสี)

(๑.) สีน้ำเงิน รหัสสี (Pantone 101-16 C (C 100, M 99, Y 29, K 44))
(๒.) สีแดง รหัสสี (Pantone 49-8 C (C 17, M 100, Y 100, K 7))

๒. เครื่องหมายรับรองให้พิมพ์บนฉลากของหีบห่ออย่างถาวร โดยต้องมีขนาดและอยู่ในตำแหน่งที่สามารถเห็นได้โดยง่ายและชัดเจน

๓. เครื่องหมายรับรองให้ใช้เฉพาะสินค้าหีบห่อที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

ทั้งนี้ การพิมพ์เครื่องหมายรับรองบนฉลากของสินค้าหีบห่อที่ได้รับอนุญาตต้องได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจากกองชั่งตวงวัด หรือสำนักงานสาขาชั่งตวงวัด กรมการค้าภายใน ก่อนดำเนินการจัดพิมพ์ต่อไป

แบบรายงานผลการตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อ
Report of checking the net quantity of prepackage products

ชื่อผู้ประกอบธุรกิจ (Entrepreneur name) :.....

ตรวจสอบระหว่างวันที่ (Inspection date) :.....ถึงวันที่.....

สถานที่ตรวจสอบ (Inspection place) :.....

สินค้า (Product) **กองสินค้า (Inspection lot)**

ชนิด (Kind) :.....รหัสกอง (Lot code) :.....

ตรา/เครื่องหมายการค้า (Brand/Trademark) :.....ขนาดกอง (Lot size) :.....

ปริมาณที่แสดง (Nominal quantity) :.....ขนาดตัวอย่าง (Sample size) :.....

การตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อ (Checking the net quantity of prepackage products)

ลักษณะ/วัสดุ หีบห่อ :.....อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด, T๑ :.....

Package material Tolerable deficiency, T๑

น้ำหนักหีบห่อเฉลี่ย :.....อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด, T๒ :.....

Average tare weight Tolerable deficiency, T๒

ค่าความหนาแน่น (Density of product) :..ค่าพิสัย (Range) :.....

ผลการตรวจสอบ (Result)

ปริมาณสุทธิเฉลี่ย (Average net quantity) :.....

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) :.....

ปริมาณสุทธิเฉลี่ยของกองสินค้า (Average net quantity of inspection lot) :.....

จำนวนตัวอย่างที่คลาดเคลื่อนเกิน T๑ :.....

Number of Inadequate samples exceeding T๑

จำนวนตัวอย่างที่มีค่าคลาดเคลื่อนเกิน T๒ :.....

Number of Inadequate samples exceeding T๒

เอกสารผลการสุ่มตรวจสอบปริมาณการบรรจุ จำนวน.....หน้า

Documentation of the result of random inspection of the packing quantity (Number of pages)

☐ ผ่าน
Pass

☐ ไม่ผ่าน
Fall

.....ผู้รับผิดชอบ (ผู้แทน)
Responsible person (Representative)

(.....)

.....ผู้ตรวจสอบ
Inspector

(.....)

(ประทับตรานิติบุคคล)

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการปรับพินัย[๒๖]

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติว่ารัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง กรณีจึงเป็นการสมควรกำหนดให้การกระทำความผิดในลักษณะที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในกรณีที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงและโดยสภาพไม่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรงหรือไม่มีผลกระทบต่อส่วนรวมอย่างกว้างขวางเป็นความผิดทางพินัยโดยไม่ถือเป็นความผิดอาญา และให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม โดยไม่ถือเป็นโทษอาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ปรับเป็นพินัย” หมายความว่า สั่งให้ผู้กระทำความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินที่กฎหมายกำหนด

“ความผิดทางพินัย” หมายความว่า การกระทำหรืองดเว้นการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎหมายนั้นบัญญัติให้ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน นายทะเบียน คณะบุคคล และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น บรรดาที่กฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจปรับเป็นพินัยหรือที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

[๒๖] ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๖ ก ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

บททั่วไป

มาตรา ๕ การปรับเป็นพินัยตามกฎหมายทั้งปวง ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ให้ถือว่าการปรับเป็นพินัยหรือคำสั่งปรับเป็นพินัยเป็นการกระทำทางปกครองหรือคำสั่งทางปกครอง

การปรับเป็นพินัยไม่เป็นโทษอาญา

มาตรา ๖ ในกรณีพระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้งยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้แล้ว

ในกรณีปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าผู้กระทำความผิดทางพินัยไม่สามารถพูดหรือได้ยิน หรือสื่อความหมายได้ ให้แจ้งหนังสือหรือเอกสารในรูปแบบที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยสามารถเข้าใจได้ หรือจะแจ้งให้ผู้กระทำความผิดทางพินัยทราบด้วยการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นก็ได้ ในกระบวนการพิจารณาความผิดทางพินัย หากผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานไม่สามารถพูดหรือได้ยิน หรือสื่อความหมายได้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานอัยการ หรือศาล จัดหาล่ามภาษามือให้หรือจัดให้ถาม ตอบ หรือสื่อความหมายโดยวิธีอื่นที่เห็นสมควร

มาตรา ๗ ผู้ใดกระทำความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลกำหนดตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนสูงสุดที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยนั้นบัญญัติไว้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๑ บทบัญญัติทั่วไป ลักษณะ ๑ บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไป เฉพาะหมวด ๒ การใช้กฎหมายอาญา หมวด ๔ ความรับผิดในทางอาญา หมวด ๕ การพยายามกระทำความผิด และหมวด ๖ ตัวการและผู้สนับสนุน แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับแก่การปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะวางระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัย รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ ระเบียบดังกล่าวเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๙ ในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัย ให้พิจารณาให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

(๑) ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ชุมชนหรือสังคมจากการกระทำความผิดทางพินัย และพฤติการณ์อื่นอันเกี่ยวกับสภาพความผิดทางพินัย

(๒) ความรู้ผิดชอบ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม การกระทำความผิดซ้ำ และสิ่งอื่นทั้งปวงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางพินัย

(๓) ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยหรือบุคคลอื่นได้รับจากการกระทำความผิดทางพินัย

(๔) สถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดทางพินัย

ในการชำระค่าปรับเป็นพินัย ถ้าผู้กระทำความผิดทางพินัยร้องขอ และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดไม่อาจชำระค่าปรับในคราวเดียวได้ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลจะให้ผ่อนชำระก็ได้ และในกรณี

เช่นนั้นหากผู้กระทำความผิดทางพินัยผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้การผ่อนชำระเป็นอันยกเลิก และผู้กระทำความผิดต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยที่ยังค้างชำระอยู่ให้ครบถ้วนภายในเวลาที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลกำหนด หากไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๓๐ แล้วแต่กรณี

รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะวางระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดค่าปรับเป็นพินัยตามวรรคหนึ่งและการผ่อนชำระตามวรรคสองเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้และระเบียบของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ วรรคสอง ก็ได้

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยผู้ใดเป็นบุคคลธรรมดา และกระทำความผิดทางพินัยเพราะเหตุแห่งความยากจนเหลือทนทานหรือเพราะความจำเป็นอย่างแสนสาหัสในการดำรงชีวิต ผู้นั้นอาจยื่นคำร้องเพื่อให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยได้

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยผู้ใดเป็นบุคคลธรรมดา และไม่มีเงินชำระค่าปรับเป็นพินัยผู้นั้นอาจยื่นคำร้องโดยแสดงเหตุผลอันสมควรเพื่อขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยได้

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้สั่งปรับเป็นพินัย และผู้นั้นไม่โต้แย้งคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณามีคำสั่งสั่งต่อไป ถ้าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล การยื่นคำร้องให้ยื่นต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้น ในกรณีที่ศาลเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดทางพินัยเพราะเหตุแห่งความยากจนเหลือทนทานหรือเพราะความจำเป็นอย่างแสนสาหัส ในการดำรงชีวิต ศาลจะกำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือจะว่ากล่าวตักเตือนโดยไม่ปรับเป็นพินัย หรือหากผู้นั้นยินยอม จะมีคำสั่งให้ผู้นั้นทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยก็ได้หรือในกรณีที่ศาลเห็นว่าผู้นั้นไม่มีเงินชำระค่าปรับ จะมีคำสั่งสั่งให้ผู้นั้นทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยก็ได้ หากผู้นั้นยินยอม

ในกรณีที่ความปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ามีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และผู้กระทำความผิดทางพินัยยินยอม ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลพิจารณามีคำสั่งตามวรรคสาม

ในกรณีที่ความปรากฏต่อศาลในขณะที่พิพากษาว่ามีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองศาลมีอำนาจสั่งตามวรรคสามได้แม้ผู้กระทำความผิดจะมิได้ยื่นคำร้องก็ตาม

ให้นำความในมาตรา ๓๐/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับแก่การสั่งของศาลตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

หากผู้กระทำความผิดทางพินัยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือเงื่อนไขที่ศาลกำหนดในการทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ ศาลจะเพิกถอนคำสั่ง และออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อชำระค่าปรับเป็นพินัยก็ได้ โดยให้หักจำนวนวันที่ทำงานมาแล้วออกจากค่าปรับเป็นพินัย

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๑ ในคดีความผิดทางพินัย ถ้ามิได้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยหรือฟ้องภายในกำหนดสองปีนับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒ เมื่อได้มีคำสั่งหรือคำพิพากษาอันเป็นที่สุดให้ผู้ใดชำระค่าปรับเป็นพินัย ถ้าผู้นั้นมิได้ชำระหรือชำระค่าปรับเป็นพินัยแล้วแต่ยังไม่ครบถ้วน และเกินห้าปีนับแต่วันที่มีคำสั่งหรือคำพิพากษาดังกล่าว จะบังคับตามคำสั่งหรือคำพิพากษาต่อผู้นั้นมิได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้สั่งปรับเป็นพินัยรายงานการสั่งปรับเป็นพินัยให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดทราบ และให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการปรับเป็นพินัยของหน่วยงานนั้นแล้วเปิดเผยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกปี

หมวด ๒
กระบวนการพิจารณาคดีความผิดทางพินัย

มาตรา ๑๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจะมีอำนาจปรับเป็นพินัยตามกฎหมายใด ให้เป็นไป ตามที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยนั้นบัญญัติไว้ ในกรณีที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยมิได้บัญญัติไว้ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นประกาศกำหนด

ในการกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นใดที่มิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗ วรรคสาม และถ้าค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติไว้มีอัตราอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท จะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยก็ได้ แต่ถ้าค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติไว้มีอัตราอย่างสูงเกินหนึ่งหมื่นบาทต้องกำหนดให้การปรับเป็นพินัยกระทำเป็นองค์คณะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่น้อยกว่าสามคน

มาตรา ๑๕ การกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดทางพินัยหลายบท ให้ใช้กฎหมายบทที่กำหนดค่าปรับเป็นพินัยสูงสุดในการปรับผู้กระทำความผิดทางพินัย

ก่อนที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยจะชำระค่าปรับเป็นพินัย หากความปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางพินัยตามกฎหมายอื่นที่กำหนดค่าปรับเป็นพินัยสูงกว่าด้วยให้ระงับการรับชำระค่าปรับเป็นพินัยและส่งสำนวนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจปรับเป็นพินัยสำหรับความผิดที่กฎหมายกำหนดค่าปรับเป็นพินัยสูงกว่าเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่งต่อไป

ในกรณีที่ได้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยและชำระค่าปรับไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนในความผิดทางพินัยบทใดบทหนึ่งแล้ว ไม่ว่าจะเป็นบทที่กำหนดค่าปรับเป็นพินัยสูงสุดหรือไม่ ให้ความผิดทางพินัยสำหรับการกระทำความผิดในบทอื่นเป็นอันยุติ

มาตรา ๑๖ การกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นทั้งความผิดทางพินัยและความผิดอาญา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าความผิดอาญานั้นไม่อาจเปรียบเทียบได้ ให้ระงับการดำเนินการปรับเป็นพินัยและแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อไป

(๒) ในกรณีตาม (๑) ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ปรับเป็นพินัยไปก่อนแล้ว การปรับเป็นพินัยดังกล่าวไม่เป็นการตัดอำนาจของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการที่จะดำเนินคดีอาญา และในกรณีที่ศาลในคดีอาญามีคำพิพากษาถึงที่สุดลงโทษอาญาแก่ผู้กระทำความผิด ให้ความผิดทางพินัยเป็นอันยุติและให้ศาลในคดีอาญาสั่งคืนค่าปรับเป็นพินัยที่ได้ชำระแล้วให้แก่ผู้กระทำความผิด ในกรณีที่ศาลในคดีอาญาพิพากษาลงโทษปรับไม่ว่าจะลงโทษจำคุกด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้ศาลในคดีอาญาสั่งให้นำค่าปรับเป็นพินัยที่ชำระแล้วมาหักกลบกับโทษปรับ หากยังมีจำนวนเงินค่าปรับเป็นพินัยที่ชำระแล้วเหลืออยู่ ให้ศาลในคดีอาญาสั่งให้คืนเงินที่เหลือนั้นให้แก่ผู้กระทำความผิดด้วย

(๓) ถ้าความผิดอาญานั้นเปรียบเทียบได้ และผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับเป็นพินัยหรือทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยตามคำสั่งของศาลแล้วให้คดีอาญานั้นเป็นอันเลิกกัน แต่ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะเรียกค่าเสียหายจากการกระทำของผู้กระทำความผิดนั้น

(๔) ถ้าความผิดอาญานั้นเปรียบเทียบได้ และได้มีการชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้วให้ความผิดทางพินัยนั้นเป็นอันยุติ

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำความผิดทางพินัยอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ปรับเป็นพินัยผู้นั้นทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป

ภายใต้บังคับวรรคสาม ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดำเนินการปรับเป็นพินัย และความผิดทางพินัยตามวรรคหนึ่งอยู่ในอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างหน่วยงานกัน ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปรับเป็นพินัยในความผิดที่อยู่ในอำนาจของตน และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจพิจารณาในความผิดทางพินัยอื่นทราบ เพื่อดำเนินการต่อไปด้วย

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปรับเป็นพินัยตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะวางระเบียบกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมกันหรือทำแทนกันในการดำเนินการปรับเป็นพินัยก็ได้ ระเบียบดังกล่าวเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๘ เมื่อปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าผู้ใดกระทำความผิดอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน และบางกรรมเป็นความผิดทางพินัย บางกรรมเป็นความผิดอาญา ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปรับเป็นพินัยในกรรมที่เป็นความผิดทางพินัย และแจ้งให้พนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินคดีอาญาสำหรับกรรมที่เป็นความผิดอาญาต่อไป

ในการสืบสวนและสอบสวนการกระทำความผิดอาญา หากพบว่ามีการกระทำความผิดทางพินัยรวมอยู่ด้วย ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัย

มาตรา ๑๙ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพบเห็นว่ามีการกระทำความผิดทางพินัยไม่ว่าความผิดนั้นจะเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหานั้นตามสมควร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เมื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๙ แล้ว และเจ้าหน้าที่ของรัฐมีพยานหลักฐานเพียงพอว่าผู้ใดกระทำความผิดทางพินัย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งปรับ เป็นพินัยและส่งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหาหรือตามที่ได้แจ้งไว้ต่อหน่วยงานของรัฐ และให้ถือว่าผู้นั้นได้รับแจ้งตั้งแต่วันครบสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในทะเบียนตอบรับ

มาตรา ๒๑ คำสั่งปรับเป็นพินัยตามมาตรา ๒๐ ให้ทำเป็นหนังสือโดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นความผิดทางพินัย

(๒) อัตราค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติ และจำนวนค่าปรับเป็นพินัยที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดให้ต้องชำระ

(๓) ระยะเวลาที่ต้องชำระซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(๔) กระบวนการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องดำเนินการต่อไป ถ้าผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธข้อกล่าวหาหรือไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๕) สิทธิในการขอผ่อนชำระตามมาตรา ๙ วรรคสอง หรือการยื่นคำร้องขอต่อศาลตามมาตรา ๑๐

(๖) รายละเอียดอื่นใดที่เห็นสมควรอันจะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจสภาพแห่งการกระทำความผิดหรือที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถูกกล่าวหา

มาตรา ๒๒ ความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ไม่ใช้บังคับแก่การดำเนินการเกี่ยวกับความผิดทางพินัยที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยได้บัญญัติวิธีดำเนินการไว้เป็นการเฉพาะหรือแตกต่างไปจากบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าว

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๒๐ ปฏิเสธข้อกล่าวหา หรือไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พยานหลักฐานและส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลได้เอง เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจดำเนินการฟ้องคดีโดยไม่ต้องส่งให้พนักงานอัยการ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาพบการกระทำความผิดทางพินัย ให้มีหน้าที่แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบกฎหมายนั้น ๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัยต่อไป เว้นแต่เป็นความผิดทางพินัยที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีเช่นนั้นให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๒๕ เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนคดีความผิดทางพินัยจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหากพนักงานอัยการเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ดำเนินการเพื่อฟ้องคดีต่อศาล โดยจะมีหรือไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาไปศาลก็ได้

ในกรณีพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง ให้แจ้งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบพร้อมทั้งเหตุผลหากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ทำความเห็นแย้งเสนอไปยังผู้ดำรงตำแหน่งเหนือพนักงานอัยการที่มีคำสั่งเพื่อชี้ขาด เมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้วให้พนักงานอัยการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเป็นหนังสือด้วย

ในการพิจารณาสำนวน พนักงานอัยการมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมทั้งมีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำได้ตามที่เห็นสมควร หรือจะสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการตามพระราชบัญญัตินี้ และการกำหนดผู้มีอำนาจชี้ขาดความเห็นแย้ง ให้อัยการสูงสุดออกระเบียบให้พนักงานอัยการปฏิบัติได้ และเพื่อประโยชน์ในการประสานและร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนรวมทั้งสอดคล้องกับเขตอำนาจของพนักงานอัยการ อัยการสูงสุดจะมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบถึงแนวปฏิบัติในการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการในแต่ละท้องที่ก็ได้

มาตรา ๒๖ ในการพิจารณาสำนวนคดีความผิดทางพินัย หากพนักงานอัยการเห็นว่าเป็นความผิดทางอาญาหรือมีการกระทำความผิดทางอาญารวมอยู่ด้วย ให้พนักงานอัยการแจ้งให้พนักงานสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินคดีอาญาต่อไป

ในการพิจารณาสำนวนคดีความผิดทางอาญา หากพนักงานอัยการเห็นว่าเป็นความผิดทางพินัยหรือมีการกระทำความผิดทางพินัยรวมอยู่ด้วย ให้พนักงานอัยการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัยต่อไป

มาตรา ๒๗ ถ้าผู้กระทำความผิดทางพินัยชำระค่าปรับเป็นพินัยครบถ้วนตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดก่อนฟ้องคดีต่อศาล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณียุติการดำเนินการฟ้องคดี หรือถ้าได้มีการฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ก่อนศาลมีคำพิพากษา ให้ศาลสั่งจำหน่ายคดี

มาตรา ๒๘ ให้ศาลแขวง ศาลจังหวัด ศาลอาญาที่มีเขตอำนาจ หรือศาลชำนัญพิเศษ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดทางพินัย

วิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ข้อบังคับตามวรรคสองต้องคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม และไม่เป็นภาระแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องจนเกินสมควร และจะกำหนดให้ศาลพิจารณาลับหลังจำเลยก็ได้ แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด จำเลยมีสิทธิแต่งตั้งทนายความหรือบุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับให้มาต่อสู้คดีแทนได้ โดยมิให้ถือว่าเป็นการพิจารณาลับหลังจำเลย และในการส่งเอกสารให้กำหนด ให้สามารถส่งทางอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นที่เหมาะสมได้ด้วย ในกรณีสมควรจะกำหนดค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดีไว้ก็ได้ ข้อบังคับดังกล่าวเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๙ เมื่อความผิดทางพินัยเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าเกิดขึ้นในเขตอำนาจของศาลใดให้ฟ้องที่ศาลนั้น แต่ถ้าความผิดทางพินัยเกิดขึ้นในหลายท้องที่ ให้ฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งได้

ในกรณีที่ไม่ปรากฏชัดว่าความผิดทางพินัยเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้ฟ้องต่อศาลที่ผู้กระทำความผิดมีที่อยู่ แต่ถ้าไม่ทราบที่อยู่ของผู้กระทำความผิด ให้ถือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร หากมีผู้กระทำความผิดหลายคน ให้ฟ้องต่อศาลที่ผู้กระทำความผิดคนใดคนหนึ่งมีที่อยู่

มาตรา ๓๐ ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย ไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อชำระค่าปรับเป็นพินัย

มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๒๙/๑ วรรคสองและวรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับแก่การบังคับคดีตามคำสั่งศาลตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๓๐ ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลในปัญหาข้อเท็จจริงและจำนวนค่าปรับเป็นพินัย

ผู้กระทำความผิดทางพินัยมีสิทธิอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๒๘ เงื่อนไขดังกล่าวต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้อุทธรณ์และสังคมโดยรวมในการรับภาระค่าใช้จ่ายประกอบกัน

คำพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๓ คดีความผิดทางพินัยเป็นอันยุติ ด้วยเหตุดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีการชำระค่าปรับเป็นพินัยหรือทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยครบถ้วนแล้ว

(๒) โดยความตายของผู้กระทำความผิดทางพินัย

(๓) เมื่อมีการเปรียบเทียบความผิดอาญาตามมาตรา ๑๖ (๔)

(๔) เมื่อคดีขาดอายุความตามมาตรา ๑๑ หรือพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๒ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐบันทึกการกระทำความผิดทางพินัยของบุคคลใดรวมไว้ในบันทึกประวัติอาชญากรรม หรือในฐานะเป็นประวัติอาชญากรรม

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการชำระค่าปรับเป็นพินัยจะกำหนดให้ชำระผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

มาตรา ๓๖ ค่าปรับเป็นพินัยให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยหรือกฎหมายอื่นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๗ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามมาตรา ๘ วรรคสอง มาตรา ๙ วรรคสาม มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๗ วรรคสาม มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๕ วรรคสี่ มาตรา ๒๘ วรรคสอง และมาตรา ๓๕ ดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณีให้แล้วเสร็จ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาก่อนวันพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศดังกล่าวต้องไม่ใช้บังคับก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๘ ในวาระเริ่มแรกให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนตามที่เห็นสมควร เพื่อให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการเสนอแนะการออกกฎกระทรวง และระเบียบตามมาตรา ๘ วรรคสอง และมาตรา ๑๗ วรรคสาม โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการดังกล่าว และให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

เมื่อครบห้าปีหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประเมินความจำเป็นในการให้มีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยในกรณีมีความจำเป็นต้องมีคณะกรรมการต่อไปให้เสนอแนะหน่วยงานที่จะทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการต่อไปด้วย ในกรณีที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีคณะกรรมการดังกล่าวต่อไป และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วย ให้คณะกรรมการดังกล่าวสิ้นสุดลงนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติหรือวันที่คณะรัฐมนตรีกำหนดแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เห็นควรมีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต่อไป คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเป็นคราว ๆ หรือตลอดไปก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นการแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๙ เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ บรรดาความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ จะเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยก็ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ก่อนตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรี เสนอร่างพระราชกฤษฎีกานั้นให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หากสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามิได้มีมติไม่เห็นชอบ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวต่อไป

การตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งจะเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามกฎหมายที่ระบุไว้ในบัญชีบางมาตราหรือทุกมาตรา โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการเปลี่ยนไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

มาตรา ๔๑ ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ และบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ไม่รวมถึง

(๑) ความผิดที่มีโทษจำคุกหรือโทษที่สูงกว่าสำหรับกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้กระทำความผิดแต่มีโทษปรับสถานเดียวสำหรับกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดเดียวกันนั้น

(๒) ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวแต่มีเงื่อนไขไว้เป็น การเฉพาะให้รับโทษสูงกว่าโทษปรับเมื่อกระทำความผิดอีกหรือเมื่อมีเหตุอื่นตามที่กฎหมายกำหนดด้วย

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ไม่เกิน ที่กฎหมายนั้นกำหนด เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในการกำหนดโทษปรับอาญาเป็นการปรับเป็นพินัยไม่เกินอัตราที่กำหนดสำหรับการกำหนดโทษปรับอาญา

บรรดาข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ยังใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้กำหนดความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้เปลี่ยนความผิดอาญานั้นเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๓ เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองตามกฎหมายในบัญชี ๓ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดทางพินัย

ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่กฎหมายตามวรรคหนึ่งได้กำหนด เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปรับทางปกครองไว้แล้วให้ถือว่ากฎหมายนั้นได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวมิได้กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปรับทางปกครองไว้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๔ เป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย

มาตรา ๔๔ บรรดาความผิดทางพินัยที่เปลี่ยนจากความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว ตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ หรือความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๔๓ ที่ได้กระทำก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ให้มีอายุความตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยดังกล่าว ในกรณีที่กฎหมายที่มีโทษปรับทางปกครองใดไม่ได้กำหนดอายุความไว้ในกฎหมายนั้น ให้มีอายุความตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒

(๑) ถ้าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ ให้ถือว่าผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการปรับเป็นพินัยไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ถ้าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี ส่งเรื่องไปให้เจ้าหน้าที่ของรัฐภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยเพื่อดำเนินต่อไป

(๓) ถ้าอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ให้ศาลพิจารณาปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๖ ผู้ใดต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ ให้ผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น ถ้าผู้นั้นยังถูกกักขังแทนค่าปรับอยู่ ก็ให้การกักขังนั้นสิ้นสุดลง และค่าปรับที่ยังไม่ได้ชำระให้เป็นอันพับไป

มาตรา ๔๗ บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้หากมีการบันทึกประวัติอาชญากรรมของบุคคลผู้กระทำความผิดหรือมีการบันทึกไว้ในฐานะเป็นประวัติอาชญากรรม ให้ประวัตินั้นเป็นอันสิ้นผล และจะนำไปใช้ยันบุคคลนั้นในทางที่เป็นโทษมิได้

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่และอำนาจจัดทำหรือจัดเก็บประวัติอาชญากรรมตามวรรคหนึ่งลบข้อมูลความผิดทางอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยของบุคคลที่ถูกบันทึกในประวัติอาชญากรรมสำหรับความผิดนั้น ให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่ความผิดอาญานั้นเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย

มาตรา ๔๘ บรรดาความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยถ้าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้มีคำสั่งให้ปรับทางปกครองแล้วก่อนพ้นกำ หนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง การพิจารณาและการโต้แย้งคำสั่ง รวมทั้งการบังคับชำระค่าปรับให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำความผิดต่อไปจนแล้วเสร็จ

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑ ผู้ใดกระทำความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองก่อนวันพ้นกระทำระยะเวลาตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมิได้มีคำสั่งให้ปรับทางปกครองก่อนวันพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว การดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

บัญชี ๑

ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

---

๑. พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔
๒. พระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙
๔. พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐
๕. พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗
๖. พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘
๗. พระราชบัญญัติการจรส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ. ๒๕๔๘
๘. พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๙. พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๐. พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
๑๑. พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๒. พระราชบัญญัติการณาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๓. พระราชบัญญัติการท่าเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔
๑๔. พระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๕. พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒
๑๖. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๗. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘
๑๘. พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒
๑๙. พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑
๒๐. พระราชบัญญัติการมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒๑. พระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘
๒๒. พระราชบัญญัติการรถไฟขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๔๓
๒๓. พระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๔. พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔
๒๕. พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕
๒๖. พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานพ.ศ. ๒๕๓๕
๒๗. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
๒๘. พระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๘
๒๙. พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๙๙

๓๐. พระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้ยานยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๔๙๗
๓๑. พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๒
๓๒. พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕
๓๓. พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑
๓๔. พระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐
๓๕. พระราชบัญญัติคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น พ.ศ. ๒๕๕๘
๓๖. พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔
๓๗. พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙
๓๘. พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓
๓๙. พระราชบัญญัติควบคุมการเรี่ยไร พุทธศักราช ๒๔๘๗
๔๐. พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๔๑. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๔๒. พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒
๔๓. พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐
๔๔. พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒
๔๕. พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐
๔๖. พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒
๔๗. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
๔๘. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
๔๙. พระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐
๕๐. พระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๕๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองแบบผังภูมิวงจรรวม พ.ศ. ๒๕๔๓
๕๒. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒
๕๓. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕
๕๔. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓
๕๕. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
๕๖. พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒
๕๗. พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๖
๕๘. พระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗
๕๙. พระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑
๖๐. พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๖๑. พระราชบัญญัติสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘
๖๒. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔
๖๓. พระราชบัญญัติงาช้าง พ.ศ. ๒๕๕๘
๖๔. พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑

๖๕. พระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๑๔
๖๖. พระราชบัญญัติจดหมายเหตุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖
๖๗. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๖๘. พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖
๖๙. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘
๗๐. พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘
๗๑. พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๗๒. พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙
๗๓. พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕
๗๔. พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๔๒
๗๕. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
๗๖. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕
๗๗. พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๘. พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘
๗๙. พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๐
๘๐. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕
๘๑. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖
๘๒. พระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ พ.ศ. ๒๕๐๙
๘๓. พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕
๘๔. พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕
๘๕. พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓
๘๖. พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗
๘๗. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙
๘๘. พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
๘๙. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
๙๐. พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘
๙๑. พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘
๙๒. พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. ๒๔๙๖
๙๓. พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๙๔. พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
๙๕. พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐
๙๖. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑
๙๗. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑
๙๘. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓
๙๙. พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๐๐. พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
๑๐๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘
๑๐๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหาราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒
๑๐๓. พระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖
๑๐๔. พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๐๕. พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗
๑๐๖. พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑
๑๐๗. พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๐๘. พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๗๓
๑๐๙. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
๑๑๐. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๑๑. พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๑๒. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๑๓. พระราชบัญญัติโรงผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๑๔. พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๑๕. พระราชบัญญัติโรงเรียกเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๑๖. พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓
๑๑๗. พระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๑๘. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๑๙. พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔
๑๒๐. พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒
๑๒๑. พระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗
๑๒๒. พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘
๑๒๓. พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖
๑๒๔. พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๒๕. พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๖
๑๒๖. พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
๑๒๗. พระราชบัญญัติวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๗
๑๒๘. พระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
๑๒๙. พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖
๑๓๐. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๓๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๓๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๓๓. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพาณิชย์นาวี พ.ศ. ๒๕๒๑
๑๓๔. พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔

๑๓๕. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๓๖. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๓๗. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๓๘. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๓๙. พระราชบัญญัติสถานการณ์ประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙
๑๔๐. พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๔๑. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑
๑๔๒. พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓
๑๔๓. พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. ๒๕๕๑
๑๔๔. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖
๑๔๕. พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๔๖. พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๔๗. พระราชบัญญัติสภาการเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๖
๑๔๘. พระราชบัญญัติสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๔๙. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
๑๕๐. พระราชบัญญัติสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๗
๑๕๑. พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔
๑๕๒. พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๐
๑๕๓. พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๕๔. พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๕๕. พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒
๑๕๖. พระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๕๗. พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗
๑๕๘. พระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พระพุทธศักราช ๒๔๖๔
๑๕๙. พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๖๐. พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๖๑. พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๖๒. พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๖๓. พระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและการธนาคารระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๔๙๔
๑๖๔. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๖๕. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐
๑๖๖. พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗
๑๖๗. พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐
๑๖๘. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

บัญชี ๒
ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
----

๑. พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓
๒. พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓
๓. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗
๔. พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๓
๕. พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐
๖. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕
๗. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒
๘. พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑
๙. พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๐. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
๑๑. พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๒. พระราชบัญญัติช่างรังวัดเอกชน พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๓. พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๔. พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑
๑๕. พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐
๑๖. พระราชบัญญัติบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑
๑๗. พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗
๑๘. พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๙. พระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. ๒๕๕๘
๒๐. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔
๒๑. พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๒. พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐
๒๓. ประมวลกฎหมายยาเสพติด
๒๔. พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๕. พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
๒๖. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕
๒๗. พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตต์การประมงไทย พุทธศักราช ๒๔๘๒
๒๘. พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๙. พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
๓๐. พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖
๓๑. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓๒. พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒
๓๓. พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒

บัญชี ๓

ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

---

๑. พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑

๓. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีอำนาจปรับพินัย
ตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๖๖[๒๗]

.....

โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๙ มีผลบังคับให้ความผิดทางอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ เป็นความผิดทางพินัย ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และเป็นการสมควรกำหนดให้ข้าราชการในสังกัดกรมการค้าภายใน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาริชย์ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ คนใดคนหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยได้ตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

(๑) อธิบดีกรมการค้าภายใน

(๒) รองอธิบดีกรมการค้าภายใน

(๓) ผู้อำนวยการกอง ในสังกัดกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

(๔) ผู้อำนวยการศูนย์ชั่งตวงวัด

(๕) นักวิชาการชั่งตวงวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการขึ้นไป ในสังกัดกรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์

(๖) เจ้าพนักงานชั่งตวงวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับอาวุโสขึ้นไป ในสังกัดกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

ประกาศ ณ วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ภูมิธรรม เวชยชัย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

[๒๗] ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่มที่ ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๒๖๓ ง ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๖

ประมวลกฎหมายอาญา

ภาค ๑

ลักษณะ ๑

หมวด ๑

บทนิยาม

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

(๑๖) “เจ้าพนักงาน” [๒๘] หมายความว่า บุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงานหรือได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ว่าเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

ภาค ๒

ลักษณะ ๘

ความผิดเกี่ยวกับการค้า

มาตรา ๒๗๐ ผู้ใดใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งเครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือเครื่องวัด ที่ผิดอัตราเพื่อเอาเปรียบในการค้า หรือมีเครื่องเช่นว่านั้นไว้เพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ[๒๙]

มาตรา ๒๗๑ ผู้ใดขายของโดยหลอกลวงด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ซื้อหลงเชื่อในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือปริมาณแห่งของนั้นอันเป็นเท็จ ถ้ากระทำการนั้นไม่เป็นความผิดฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ [๓๐]

---

[๒๘] มาตรา ๑ (๑๖) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

[๒๙] มาตรา ๒๗๐ อัตราโทษแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐

[๓๐] มาตรา ๒๗๑ อัตราโทษแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาค ๑
ข้อความเบื้องต้น
ลักษณะ ๑
หลักทั่วไป

มาตรา ๒ ในประมวลกฎหมายนี้

(๑๖) “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” หมายความถึงเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รวมทั้งพัศดี เจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าพนักงานอื่น ๆ ในเมื่อทำการอันเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมหรือปราบปราม

ลักษณะ ๕
หมวด ๑
จับ ขัง จำคุก

มาตรา ๗๘[๓๑] พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้ เว้นแต่

(๑) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าดังได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๐

(๒) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภยันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

(๓) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา ๖๖ (๒) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

(๔) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตามมาตรา ๑๑๗

.....

มาตรา ๘๐ ที่เรียกว่าความผิดซึ่งหน้านั้น ได้แก่ได้ความผิดซึ่งเห็นกำลังกระทำ หรือพบในอาการใดซึ่งแทบจะไม่มีความสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำผิดมาแล้วสด ๆ

อย่างไรก็ดี ความผิดอาญาดั่งระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้ ให้ถือว่าความผิดนั้นเป็นความผิดซึ่งหน้าในกรณีดังนี้

(๑) เมื่อบุคคลหนึ่งถูกไล่จับดั่งผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ

---

[๓๑] มาตรา ๗๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) เมื่อพบบุคคลหนึ่งแทบจะทันทีทันใดหลังจากการกระทำผิดในถิ่นแถวใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุนั้นและมีสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำผิด หรือมีเครื่องมือ อาวุธหรือวัตถุอย่างอื่นอันสันนิษฐานได้ว่าได้ใช้ในการกระทำผิด หรือมีร่องรอยพิรุธเห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวของผู้นั้น

มาตรา ๘๑[๓๒] ไม่ว่าจะมีหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในที่รโหฐาน เว้นแต่จะได้ทำตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยการค้นในที่รโหฐาน

มาตรา ๘๑/๑[๓๓] ไม่ว่าจะมีหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในพระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระรัชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชนิเวศน์ พระตำหนัก หรือในที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก เว้นแต่

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย อนุญาตให้จับ และได้แจ้งเลขาธิการพระราชวัง หรือสมุหราชองครักษ์รับทราบแล้ว

(๒) เจ้าพนักงานผู้ถวายหรือให้ความปลอดภัยแด่พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นผู้จับตามกฎหมายว่าด้วยราชองครักษ์ หรือตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบเกี่ยวกับการให้ความปลอดภัย

.....

มาตรา ๘๓[๓๔] ในการจับนั้น เจ้าพนักงานหรือราษฎรซึ่งทำการจับต้องแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับนั้นว่าเขาต้องถูกจับ แล้วสั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับ เว้นแต่สามารถนำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้นให้นำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดังกล่าว แต่ถ้าจำเป็นก็ให้จับตัวไป

ในกรณีที่เจ้าพนักงานเป็นผู้จับ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับพร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้และผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุมที่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับหรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดก็ให้เจ้าพนักงานอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี ในการนี้ให้เจ้าพนักงานผู้จับนั้นบันทึกการจับดังกล่าวไว้ด้วย

ถ้าบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนี ผู้ทำการจับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันทั้งหลายเท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องในการจับนั้น

มาตรา ๘๔[๓๕] เจ้าพนักงานหรือราษฎรผู้ทำการจับต้องเอาตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๘๓ โดยทันที และเมื่อถึงที่นั้นแล้ว ให้ส่งตัวผู้ถูกจับแก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจของที่ทำการของพนักงานสอบสวนดังกล่าว เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

---

[๓๒] มาตรา ๘๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๓๓] มาตรา ๘๑/๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๓๔] มาตรา ๘๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๓๕] มาตรา ๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

(๑) ในกรณีที่เจ้าพนักงานเป็นผู้จับให้เจ้าพนักงานผู้จับนั้นแจ้งข้อกล่าวหา และรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ ถ้ามีหมายจับให้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบและอ่านให้ฟังและมอบสำเนาบันทึกการจับแก่ผู้ถูกจับนั้น

(๒) ในกรณีที่ราษฎรเป็นผู้จับ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวบันทึกชื่อ อาชีพ ที่อยู่ของผู้จับ อีกทั้งข้อความและพฤติการณ์แห่งการจับนั้นไว้ และให้ผู้จับลงลายมือชื่อกำกับไว้เป็นสำคัญเพื่อดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบและแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบด้วยว่าผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้วให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งมีผู้นำผู้ถูกจับมาส่งแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบถึงสิทธิตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗/๑ รวมทั้งจัดให้ผู้ถูกจับสามารถติดต่อกับญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจเพื่อแจ้งให้ทราบถึงการจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมได้ในโอกาสแรกเมื่อผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามวรรคหนึ่ง หรือถ้ากรณีผู้ถูกจับร้องขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้แจ้ง ก็ให้จัดการตามคำร้องขอนั้นโดยเร็ว และให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจบันทึกไว้ ในการนี้มิให้เรียกค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ถูกจับ

ในกรณีที่จำเป็น เจ้าพนักงานหรือราษฎรซึ่งทำการจับจะจัดการพยาบาลผู้ถูกจับเสียก่อนนำตัวไปส่งตามมาตรานี้ก็ได้

ถ้อยคำใดๆ ที่ผู้ถูกจับให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานผู้จับ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในชั้นจับกุมหรือรับมอบตัวผู้ถูกจับ ถ้าถ้อยคำนั้นเป็นคำรับสารภาพของผู้ถูกจับว่าตนได้กระทำความผิดห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐาน แต่ถ้าเป็นถ้อยคำอื่น จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกจับได้ต่อเมื่อได้มีการแจ้งสิทธิตามวรรคหนึ่ง หรือตามมาตรา ๘๓ วรรคสอง แก่ผู้ถูกจับแล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๔/๑[๓๖] พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมีผู้นำผู้ถูกจับมาส่งนั้น จะปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราวหรือควบคุมผู้ถูกจับไว้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นการจับโดยมีหมายของศาลให้รีบดำเนินการตามมาตรา ๖๔ และในกรณีที่ต้องส่งผู้ถูกจับไปยังศาล แต่ไม่อาจส่งไปได้ในขณะนั้นเนื่องจากเป็นเวลาที่ศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่รับตัวผู้ถูกจับไว้มีอำนาจปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราวหรือควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้จนกว่าจะถึงเวลาศาลเปิดทำการ

มาตรา ๘๕ เจ้าพนักงานผู้จับหรือรับตัวผู้ถูกจับไว้ มีอำนาจค้นตัวผู้ต้องหา และยึดสิ่งของต่าง ๆ ที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

การค้นนั้นจักต้องทำโดยสุภาพ ถ้าค้นผู้หญิงต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ค้น

สิ่งของใดที่ยึดไว้เจ้าพนักงานมีอำนาจยึดไว้จนกว่าคดีถึงที่สุด เมื่อเสร็จคดีแล้วก็ให้คืนแก่ผู้ต้องหาหรือแก่ผู้อื่น ซึ่งมีสิทธิเรียกร้องขอคืนสิ่งของนั้น เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘๕/๑[๓๗] ในระหว่างสอบสวน สิ่งของที่เจ้าพนักงานได้ยึดไว้ซึ่งมิใช่ทรัพย์สินที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิด ถ้ายังไม่ได้นำสืบหรือแสดงเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี เจ้าของหรือผู้ซึ่งมีสิทธิเรียกร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ อาจยื่นคำร้องต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่

---

[๓๖] มาตรา ๘๔/๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๓๗] มาตรา ๘๕/๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

กรณี เพื่อขอรับสิ่งของนั้นไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้

การสั่งคืนสิ่งของตามวรรคหนึ่งจะต้องไม่กระทบถึงการใช้สิ่งของนั้นเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในภายหลัง ทั้งนี้ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีคำสั่งโดยมิชักช้า โดยอาจเรียกประกันจากผู้ยื่นคำร้องหรือกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดให้บุคคลนั้นปฏิบัติ และหากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือบุคคลดังกล่าวไม่ยอมคืนสิ่งของนั้นเมื่อมีคำสั่งให้คืน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มีอำนาจยึดสิ่งของนั้นกลับคืน และบังคับตามสัญญาประกันเช่นว่านั้นได้ วิธีการยื่นคำร้อง เงื่อนไขและการอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่อนุญาต ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลชั้นต้นที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่อนุญาตและให้ศาลพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาต ศาลอาจเรียกประกันหรือกำหนดเงื่อนไข อย่างหนึ่งอย่างใดได้ตามที่เห็นสมควร คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด

มาตรา ๘๖ ห้ามมิให้ใช้วิธีควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เขาหนีเท่านั้น

หมวด ๒
ค้น

มาตรา ๙๒[๓๘] ห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาล เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน หรือมีเสียงหรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น

(๒) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน

(๓) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

(๔) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

(๕) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา ๗๘

การใช้อำนาจตาม (๔) ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้ค้นส่งมอบสำเนาบันทึกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์ที่ได้จากการตรวจค้น รวมทั้งจัดทำบันทึกแสดงเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือให้ไว้แก่ผู้ครอบครองสถานที่ที่ถูกตรวจค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้ส่งมอบหนังสือดังกล่าวแก่บุคคลเช่นว่านั้นในทันทีที่กระทำได้ และรีบรายงานเหตุผลและผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

[๓๘] มาตรา ๙๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๙๓ ห้ามมิให้ทำการค้นบุคคลใดในที่สาธารณสถาน เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นในเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในความครอบครอง เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิดหรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด

มาตรา ๙๔ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ทำการค้นในที่รโหฐาน สั่งเจ้าของหรือคนอยู่ในนั้นหรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้น ให้ยอมให้เข้าไปโดยมิหวงห้าม อีกทั้งให้ความสะดวกตามสมควรทุกประการในอันที่จะจัดการตามหมาย ทั้งนี้ให้พนักงานผู้นั้นแสดงหมายหรือถ้าค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายก็ให้แสดงนามและตำแหน่ง

ถ้าบุคคลดั่งกล่าวในวรรคต้นมิยอมให้เข้าไป เจ้าพนักงานมีอำนาจใช้กำลังเพื่อเข้าไป ในกรณีจำเป็นจะเปิดหรือทำลายประตูบ้าน ประตูเรือน หน้าต่าง รั้วหรือสิ่งกีดขวางอย่างอื่นทำนองเดียวกันนั้นก็ได้

.....

มาตรา ๙๖[๓๙] การค้นในที่รโหฐานต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก มีข้อยกเว้นดังนี้

(๑) เมื่อลงมือค้นแต่ในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้

(๒) ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง หรือซึ่งมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้ค้นได้เป็นพิเศษ จะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้

(๓) การค้นเพื่อจับผู้ดุร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญจะทำในเวลากลางคืนก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตพิเศษจากศาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๙๗[๔๐] ในกรณีที่ค้นโดยมีหมาย เจ้าพนักงานผู้มีชื่อในหมายค้นหรือผู้รักษาการแทนซึ่งต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับสามหรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเท่านั้นมีอำนาจเป็นหัวหน้าไปจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้น

มาตรา ๙๘ การค้นในที่รโหฐานนั้นจะค้นได้แต่เฉพาะเพื่อหาตัวคนหรือสิ่งของที่ต้องการค้นเท่านั้น แต่มีข้อยกเว้นดั่งนี้

(๑) ในกรณีที่ค้นหาสิ่งของโดยไม่จำกัดสิ่ง เจ้าพนักงานผู้คนมีอำนาจยึดสิ่งของใด ๆ ซึ่งน่าจะใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อเป็นประโยชน์หรือยันผู้ต้องหาหรือจำเลย

(๒) เจ้าพนักงานซึ่งทำการค้นมีอำนาจจับบุคคลหรือสิ่งของอื่นในที่ค้นนั้นได้เมื่อมีหมายอีกต่างหาก หรือในกรณีความผิดซึ่งหน้า

มาตรา ๙๙ ในการค้นนั้น เจ้าพนักงานต้องพยายามมิให้มีการเสียหายและกระจัดกระจายเท่าที่จะทำได้

มาตรา ๑๐๐ ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลซึ่งอยู่ในที่ซึ่งค้นหรือจะถูกค้นจะขัดขวางถึงกับทำให้การค้นไร้ผล เจ้าพนักงานผู้ค้นมีอำนาจเอาตัวผู้นั้นควบคุมไว้หรือให้อยู่ในความดูแลของเจ้าพนักงานในขณะที่ทำการค้นเท่าที่จำเป็น เพื่อมิให้ขัดขวางถึงกับทำให้การค้นนั้นไร้ผล

ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นได้เอาสิ่งของที่ต้องการพบซุกซ่อนในร่างกาย เจ้าพนักงานผู้ค้นมีอำนาจค้นตัวผู้นั้นได้ดั่งบัญญัติไว้ตามมาตรา ๘๕

มาตรา ๑๐๑ สิ่งของซึ่งยึดได้ในการค้น ให้ห่อหรือบรรจุหีบห่อตีตราไว้หรือให้ทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ

---

[๓๙] มาตรา ๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๔๐] มาตรา ๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๑๐๒ การค้นในที่รโหฐานนั้น ก่อนลงมือค้นให้เจ้าพนักงานผู้ค้นแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อน และเท่าที่สามารถจะทำได้ให้ค้นต่อหน้าผู้ครอบครองสถานที่หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้น หรือถ้าหาบุคคลเช่นกล่าวนั้นไม่ได้ ก็ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งเจ้าพนักงานได้ขอร้องมาเป็นพยาน

การค้นที่อยู่หรือสำนักงานของผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งถูกควบคุมหรือขังอยู่ให้ทำต่อหน้าผู้นั้น ถ้าผู้นั้นไม่สามารถหรือไม่ติดใจมากำกับจะตั้งผู้แทน หรือให้พยานมากำกับก็ได้ ถ้าผู้แทนหรือพยานไม่มี ให้ค้นต่อหน้าบุคคลในครอบครัวหรือต่อหน้าพยานดั่งกล่าวในวรรคก่อน

สิ่งของใดที่ยึดได้ต้องให้ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทน หรือพยานดูเพื่อให้รับรองว่าถูกต้อง ถ้าบุคคลเช่นกล่าวนั้นรับรองหรือไม่ยอมรับรองก็ให้บันทึกไว้

มาตรา ๑๐๓ ให้เจ้าพนักงานผู้ค้นบันทึกรายละเอียดแห่งการค้น และสิ่งของที่ค้นได้นั้นต้องมีบัญชีรายละเอียดไว้

บันทึกการค้นและบัญชีสิ่งของนั้นให้อ่านให้ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทนหรือพยานฟัง แล้วแต่กรณี แล้วให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อรับรองไว้

มาตรา ๑๐๔ เจ้าพนักงานที่ค้นโดยมีหมาย ต้องรีบส่งบันทึกและบัญชีดั่งกล่าวในมาตราก่อนพร้อมด้วยสิ่งของที่ยึดมา ถ้าพอจะส่งได้ ไปยังผู้ออกหมายหรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กำหนดไว้ในหมาย

ในกรณีที่ค้นโดยไม่มีหมายโดยเจ้าพนักงานอื่นซึ่งไม่ใช่พนักงานสอบสวน ให้ส่งบันทึก บัญชีและสิ่งของไปยังพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ใดซึ่งต้องการสิ่งเหล่านั้น

กลุ่มสินค้าหีบห่อ กองชั่งตวงวัด กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0 2547 4348 อีเมล: cbwm_103@dit.go.th

